

Elektronika eta Mikroelektronika

HIZTEGIA

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia

Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2016

Lan honen bibliografia-erregistroa Eusko Jaurlaritzaren
Bibliotekak sarearen katalogoan aurki daiteke:

<http://www.bibliotekak.euskadi.net/WebOpac>

Argitaraldia: I.a, 2016ko xxxx

Ale-kopurua: 1.500 ale

© argitaraldi honena: Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra

Argitaratzailea: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
Donostia-San Sebastián, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz

Internet: <http://www.euskara.euskadi.eus/euskalterm>

Azala: Concetta Probanza

Inprimaketa: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ISBN: XXXXXXXXXXXXXXXX

Lege gordailua: XXXXXXXXXX

HITZAURREA

Euskararen Aholku Batzordearen Terminologia Batzordeak onartutako hiztegia duzu hau. Hortaz, Batzordeak gomendatu egiten du hiztegi honetako terminologia erabiltzea.

Izan ere, Terminologia Batzordeari dagokio, besteak beste, terminologia-alorrean dauden lehentasunak finkatzea, lan-proposamenak egitea, terminologia-lanerako irizpideak ezartzea, termino lehiakideen arteko lehentasunak jartzea ponderazio-markak finkatuz, eta terminoen erabilera onestea eta gomendatzea. Terminologia Batzordeak urteko jarduketa-planetan jasotzen ditu horiek guztiak.

Hiztegi hau, Terminologia Batzordeak onartutako gainerako hiztegiak bezala, EUSKALTERM Euskal Terminologia Banku Publikoan (www.euskara.euskadi.eus/euskalterm) dago integratuta.

EUSKALTERM erabilera publikoko bankua da, Eusko Jaurlaritzak bideratu eta sustatu nahi duen terminologiaren produkzioaren, kudeaketaren eta hedapenaren muina. Banku hori metodologia eta irizpide jakin batzuen arabera eguneratu eta elikatzen da, betiere Terminologia Batzordeak onartutako jarduketa-planen jarraituz. Beraz, EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa

etengabe elikatzen eta zabaltzen ari gara Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzatik IVAPeekin lankidetzan, euskal terminologiaren normalizazioari eta zabalkundeari ekin eta eusteko.

Garaiazen arabera, gizartea aldatzen den neurrian, hizkuntzak ere aldatzen dira, bizirik badaude, behar berriei erantzuteko. Ondorioz, hizkuntza baten modernizatzearen eta eguneratzearen prozesua ez da inoiz amaitzen. Horregatik, hizkuntzaren altxor lexikoa eta terminologikoa etengabe elikatu behar dira, hizkuntza bera normalizatzeko, batetik, eta erabiltzaileen premiei erantzuteko, bestetik.

Honakoa, hiztegiak jorratzen duen eremuko erabiltzaileen oinarritzko premiak asetzeko baliagarri izatea nahi genuke, baita gure hizkuntzaren normalizazioaren eta eguneratzearen bidean urrats garrantzitsua izatea ere. Hiztegi hau eta honekin batera argitaratzen ditugun guztiak eguneroko jardunean erabiltzera animatzen zaituztegu, euskaldunok hizkuntza gero eta aberatsagoa izan dezagun.

Vitoria-Gasteiz, 2015eko martxoaren 17a

PATXI BAZTARRIKA GALPARSORO
Hizkuntza Politikarako sailburuordea

HIZTEGIARI BURUZKO ARGIBIDEAK

Hiztegi hau UZEI Terminologia eta Lexikografia Zentroak egin du EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa (www.euskara.euskadi.eus/euskalterm) eguneratzeko eta elikatzeke entitate horrek Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzarekin (HPS) izenpetutako kontratuaren barruan. Kontratua HPSk eta IVAPEk finantzatu dute, bi erakunde horiek sinatutako hitzarmenaren bidez.

EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa da Terminologia Batzordeak¹ finkatutako terminologia-lana zabaltzeko ardatza. Aldi berean esan behar da Terminologia Batzordeak onartutako jarduketa-planen barruan ezarritako lehenasunen arabera eguneratzen dela Terminologia Banku Publikoa. Euskararen Aholku Batzordeko Terminologia-batzorde atal bereziak euskarazko terminologia-lanerako finkatu zuen metodologiari jarraituta, hiztegi hau, lehenengoz, hizkuntzalariez eta eremuko adituez osatutako batzorde teknikoak aztertu eta landu zuen, Terminologia Batzordeari behin betiko proposamena luzatzeko. Normalizazio-prozesuaren azken urratsa Terminologia Batzordeak onartzea izan da. Beraz, hemen duzue eremu honetako terminologiaren erabiltzaileei **Terminologia Batzordeak gomendatzen dien terminologia**.

---

1 176/2007 DEKRETUA, urriaren 16koa, Euskararen Aholku Batzordeari buruzkoa.

Hiztegien erabilitako ponderazio-markak:

(4) Termino normalizatua/gomendatua

(3) Termino onartua (baina ez lehenetsia, beste bat gomendatzen delako)

Hiztegien erabilitako laburtzapenak:

eu euskara

es español

fr français

en English

Sin. sinonimoa

Ik. ikus

NORMALIZAZIOA

BATZORDE TEKNIKOA

Olatz Ukar (Deustuko Unibertsitatea)

Jon Legarda (Deustuko Unibertsitatea)

Jokin Gorozika (EHU)

Federico Recart (EHU)

Iker Etxebeste (UZEI)

Koordinatzailea: **Jone Agirregoikoa**

(Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza)

TERMINOLOGIA BATZORDEA

Patxi Baztarrrika Galparsoro, Hizkuntza Politikarako sailburuordea, batzorde-ataleko lehendakaria

Eneko Oregi Goñi, IVAPeke zuzendarioordea, batzorde-ataleko lehendakarioordea

Jorge Giménez Bech, EABko eta batzorde-ataleko idazkaria

Araceli Díaz de Lezana Fernández de Gamarra, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzako ordezkaria

Maite Imaz Leunda, IVAPeke ordezkaria

Andoni Sagarna Izagirre, Euskaltzaindiaren ordezkaria

Iker Etxebeste Zubizarreta, Unibertsitate Zerbitzueterako Euskal Ikastetxeko (UZEI) ordezkaria

Xabier Alberdi Larizgoitia, Euskal Herriko Unibertsitateko Euskara Institutuko ordezkaria

Ibon Olaziregi Salaberria, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren Euskara Zerbitzuaren ordezkaria

Mertxe Olaizola Maiz, aditua

Joseba Erkizia Itoitz, aditua

Asier Larrinaga Larrazabal, aditua

Miel Loinaz Beristain, aditua

Alberto Atxabal Rada, aditua

Alfontso Mujika Etxeberria, aditua

UZEI-REN LANKIDE IZAN DIREN ADITUAK

Josu Berra. IKASLAN

Joxi Gurrutxaga. IKASLAN

Alazne Rementeria. Makina Erremintaren Institutua (IMH)

EREMU-ZUHAITZA

1 Termino orokorrak

2 Elektronika analogikoa

- 2.1 Osagai pasiboak
- 2.2 Osagai aktiboak
- 2.3 Erregulazioa eta transduktoreak
- 2.4 Zirkuituak
- 2.5 Bestelako osagai eta tresnak

3 Elektronika digitala

AURKIBIDEA

Bokabularioa sailka

1. TERMINO OROKORRAK	14
2. ELEKTRONIKA ANALOGIKOA	15
2.1. Osagai pasiboak	15
2.2. Osagai aktiboak	20
2.3. Erregulazioa eta transduktoreak	28
2.4. Zirkuituak	31
2.5. Bestelako osagai eta tresnak	39
3. ELEKTRONIKA DIGITALA	42
Euskarazko aurkibidea	55
Gaztelaniazko aurkibidea	63
Frantsesezko aurkibidea	71
Ingelesezko aurkibidea	79
Erreferentzia bibliografikoak.	87

BOKABULARIOA SAILKA

I. TERMINO OROKORRAK

I

elektronika (4)

Elektroien fluxuan gertatzen diren fenomenoak aztertzen eta erabiltzen dituen jakintzagaia; jakintzagai horretan oinarritutako teknologia.

es electrónica**fr** électronique**en** electronics

2

elektronika analogiko (4)

Seinale analogikoekin (digitalizatu gabekoekin) funtzionatzen duen elektronikaren atala. Seinale analogikoak denboran eta neurrian jarraituki alda daitezke, eta edozein balio har dezakete; oro har, ez daude laginduta edo mailatan sailkatuta.

es electrónica analógica**fr** électronique analogique**en** analog electronics; analogue electronics

3

elektronika digital (4)

Seinale digitalekin funtzionatzen duen elektronikaren atala. Seinale digital bat seinale fisiko baten adierazpen diskretizatua eta kuantifikatua da; hau da, seinale bat digitalizatzeko, une jakin batzuetan hartzen dituen balioak lagindu (diskretizatu) eta mailakatu (maila kopuru finitu bat erabiliz kuantifikatu) egiten dira.

es electrónica digital**fr** électronique numérique**en** digital electronics

4

elektronika integratu (4)

Zirkuitu integratuak lantzen dituen elektronikaren atala. Bi osagai elektroniko edo gehiago zirkuitu

bakarrean elkartu eta kapsula bakarrean aurkeztea lantzen du.

es electrónica integrada**fr** électronique intégrée**en** integrated electronics

5

mikroelektronika (4)

Mikrometro-doitasunarekin egindako oinarritzko osagaiekin funtzionatzen duen elektronikaren atala.

es microelectrónica**fr** microélectronique**en** microelectronics

6

nanoelektronika (4)

Nanometro-doitasunarekin egindako oinarritzko osagaiekin funtzionatzen duen elektronikaren atala.

es nanoelectrónica**fr** nanoélectronique**en** nanoelectronics

7

optoelektronika (4)

Seinale elektrikoak argi-seinale eta, alderantziz, argi-seinaleak seinale elektriko bihurtzen dituzten teknologia eta gailuez arduratzen den elektronikaren atala.

es optoelectrónica**fr** optoélectronique**en** optoelectronics

8

potentzia-elektronika (4)

Potentzia elektrikoa kontrolatzeko eta transformatzeko aplikazio teknikoek arduratzen den elektronikaren atala.

es electrónica de potencia**fr** électronique de puissance**en** power electronics

2. ELEKTRONIKA ANALOGIKOA

2.1. Osagai pasiboak

baristore

Ik. tentsioaren araberako erresistentzia

9

blokeo-kondentsadore (4)

Korrante alternoa pasatzen uzten duen bitartean korrante zuzena pasatzea eragozten duen kondentsadorea.

es condensador de bloqueo;
condensador de detención

fr condensateur de blocage

en blocking capacitor; stopping capacitor; coupling capacitor

10

disko-formako

kondentsadore (4)

es condensador de disco

fr condensateur disque

en disc capacitor

11

egoera solidoko errele (4)

es relé de estado sólido

fr relais statique

en solid-state relay

12

elektrodo (4)

es electrodo

fr électrode

en electrode

13

errele (4)

Elektrikoki edo elektromagnetikoki eragindako konmutadorea, kontrol-zirkuitu batek beste bat eten eta/edo ixteko erabiltzen dena.

es relé

fr relais

en relay

14

errele elektromagnetiko (4)

Elektroiman batek sortutako eremu magnetikoarekin funtzionatzen duen errelea. Zirkuituak ixten edo irekitzen dituzten kontaktu higikor batzuetan eragiten du eremu magnetiko horrek.

es relé electromagnético

fr relais électromagnétique

en electromagnetic relay

15

erreostato (4)

es reóstato

fr rhéostat

en rheostat

erresistentzia

Ik. erresistore

16

erresistentzia finko (4)

es resistencia fija

fr résisteur fixe

en fixed resistor

17

erresistentzia harilkatu (4)

es resistencia bobinada

fr résistance bobinée

en wire-wound resistor

18

erresistentzia-sare (4)

es red de resistencias

fr réseau de résistances

en resistor network

19

erresistore (4)

Sin. erresistentzia (4)

Zirkuitu bateko bi punturen artean erresistentzia elektriko jakin bat sortzeko erabiltzen den osagaia.

es resistencia

fr résistance

en resistor

20

etengailu (4)

es interruptor

fr interrupteur

en power switch; switch

21

etengailu diferentzial (4)

es interruptor diferencial

fr disjoncteur de fuite à la terre;

interrupteur différentiel

en ground fault circuit-breaker

22

etengailu magnetotermiko (4)

es interruptor magnetotérmico

fr disjoncteur magnéto-thermique

en thermal magnetic circuit breaker

23

fotorresistentzia (4)

Sin. LDR erresistentzia (4)

Argiaren intentsitatearen araberako erresistentzia duen osagaia.

es fotorresistencia; resistencia LDR

fr photorésistance

en light dependant resistor;

photoresistor; LDR

24

fusible (4)

Zirkuitu elektriko batean tartekatzen den babes-elementua. Gainkargaren bat edo zirkuitulaburren bat gertatzen denean, zirkuitua ireki, eta korrontea eteten du.

es fusible

fr fusible

en fuse

25

geruzako kondentsadore (4)

es condensador de película

fr condensateur à film

en film capacitor

26

hodi-formako

kondentsadore (4)

es condensador tubular

fr condensateur tubulaire

en tubular capacitor

27

ikatz-geruzako

erresistentzia (4)

es resistencia de película de carbón; resistencia pirolítica

fr résistance à couche de carbone

en carbon-film resistor

28

induktantzia (4)

Tentsioaren eta denborarekiko korrante-aldaketaren arteko erlazioa finkatzen duen osagai elektronikoa.

es inductancia

fr inductance

en inductance

29

indukzio-haril (4)

Ardatz baten inguruan hari eroalezko hainbat kiribil ezarri egiten den induktantzia. Kiribilak zeharkatzen dituen korronte elektrikoak eremu magnetiko bat eratzen du.

es bobina de inducción**fr** bobine d'induction**en** induction coil

30

iragazki-kondentsadore (4)**es** condensador de filtro**fr** condensateur de filtrage**en** filter capacitor

31

kapazitate aldagarriko kondentsadore (4)

Kapazitatea alda dakioken kondentsadorea.

es condensador variable**fr** condensateur variable**en** variable capacitor

32

kapazitate doigarriko kondentsadore (4)

Kapazitatea doi dakioken kondentsadorea.

es condensador ajustable**fr** condensateur ajustable**en** trimming capacitor

33

kommutazio-kondentsadore (4)**es** condensador de conmutación**fr** condensateur de commutation**en** commutating capacitor

34

kondentsadore (4)

Energia era elektrostatikoan gordetzen duen gailua. Haren barruan metatzen den karga eta terminalen arteko tentsio elektrikoak proportzionalak dira. Berebiziko garrantzia dute elektrikan (energia metatzeko, potentzia egokitzeo, motorrak abiatzeo eta abar) eta elektronikan (maiztasun-iragazkietan, sintonizadoreetan, osziladoreetan, hainbat sentsoretan eta abar).

es condensador**fr** condensateur**en** capacitor

35

kondentsadore doigarri (4)**es** trimmer**fr** condensateur d'appoint**en** trimmer

36

kondentsadore elektrolitiko (4)

Bi elektrodoetako bat elektrolito batez osatua duen kondentsadorea, gehienetan polaritatea izaten duena; korronte elektrikoaren eraginez dielektriko-geruza bat agertzen da, anodoaren oxidazioz.

es condensador electrolítico**fr** condensateur électrolytique**en** electrolytic capacitor

37

kondentsadore ez-polarizatu (4)

Potentzial-diferentzia noranzko batean zein bestean jasan dezakeen kondentsadorea.

es condensador no polarizado**fr** condensateur non polarisé**en** non-polarized capacitor

38

kondentsadore finko (4)

Kapazitate finkoa duen kondentsadorea.

- es condensador fijo
- fr condensateur fixe
- en fixed capacitor

39

kondentsadore polarizatu (4)

Potentzial-diferentzia noranzko batean bakarrik jasan dezakeen kondentsadorea. Haren terminal bateko (anodoko) tentsioa ezin da negatiboa izan bestearik.

- es condensador polarizado
- fr condensateur polarisé
- en polar capacitor; polarised capacitor

40

korrontea mugatzeko erresistentzia (4)

Korrontearen fluxua gehienez ere balio jakin bateraino heltzen uzten duen erresistentzia.

- es resistencia limitadora de corriente
- fr résistance de limitation du courant
- en current-limiting resistor

41

kristal piezoelektriko (4)

- es cristal piezoeléctrico
- fr cristal piézoélectrique
- en piezoelectric crystal

LDR erresistentzia

Ik. fotorresistentzia

42

metal oxidozko erresistentzia (4)

- es resistencia de óxido metálico
- fr résistance à oxyde métallique
- en metal-oxide resistor

43

metal-geruzazko erresistentzia (4)

- es resistencia de película metálica
- fr résistance à couche métallique
- en metal-film resistor

44

metal-xaflazko erresistentzia (4)

- es resistencia de láminas metálicas
- fr résistance à feuilles métalliques
- en metal-foil resistor

45

mikroetengailu (4)

- es microinterruptor
- fr microinterrupteur
- en microswitch

NTC termistore

Ik. tenperatura-koefiziente negatiboko termistore

46

osagai elektromagnetiko (4)

- es componente electromagnético
- fr composant électromagnétique
- en electromagnetic component

47

osagai pasibo (4)

Tentsiorik edo korronte-irabazirik ematen ez duen osagaia.

- es componente pasivo
- fr composant passif
- en passive component

48

paperezko kondentsadore (4)

- es condensador de papel
- fr condensateur au papier
- en paper capacitor

49

potentziometro (4)

Erresistentziaren balioa alda dakiokkeen osagaia.

es potenciómetro

fr potentiomètre

en potentiometer

50

potentziometro harilkatu (4)

es potenciómetro bobinado

fr potentiomètre bobiné

en wire-wound potentiometer

PTC termistore

Ik. temperatura-koefiziente positiboko termistore

51

tantalozko kondentsadore (4)

es condensador de tántalo

fr condensateur au tantale

en tantalum capacitor

52

temperatura detektatzeko erresistentzia (4)

es detector de temperatura resistivo

fr détecteur de température à résistance

en resistance temperature detector; RTD

53

temperatura-koefiziente negatiboko termistore (4)

Sin. NTC termistore (4)

es termistor de coeficiente de temperatura negativo; termistor NTC

fr thermistance à coefficient de température négatif; thermistance CTN

en negative temperature coefficient thermistor; NTC thermistor

54

temperatura-koefiziente positiboko termistore (4)

Sin. PTC termistore (4)

es termistor de coeficiente de temperatura positivo; termistor PTC

fr thermistance à coefficient de température positif; thermistance CTP

en positive temperature coefficient thermistor; PTC thermistor

55

tentsioaren araberako erresistentzia (4)

Sin. VDR (4); baristore (4)

Aplikaturako tentsioaren arabera erresistentzia aldatzen duen osagaia.

es resistencia dependiente de la tensión; varistor; VDR

fr varistance; varistor; VDR

en voltage-dependent resistor; varistor; VDR

56

termistore (4)

Erresistentzia elektrikoaren balioa temperaturaren arabera aldatzen duen erresistentzia.

es termistor; termistancia

fr thermistance

en thermistor

57

transformadore (4)

Indukzio elektromagnetikoa erabiliz eta potentzia eta maiztasuna mantenduz tentsioa igotzeko edo jaisteko erabiltzen den osagaia.

es transformador

fr transformateur

en transformer

VDR

Ik. tentsioaren araberako erresistentzia

58

zeramikazko

kondentsadore (4)

- es condensador cerámico
- fr condensateur céramique
- en ceramic capacitor

2.2. Osagai aktiboak

argiz aktibatutako tiristore

Ik. fototiristore

balbula elektroniko

Ik. hodi elektroniko

BJT transistore

Ik. juntura-transistore bipolar

59

diac (4)

Korrontea bi noranzkoetan eroan dezakeen osagai erdieroalea, bi diodoz osatua. Tentsio-maila jakin bat gainditzen denean gertatzen da eroapena.

- es diac
- fr diac
- en diac; bidirectional diode thyristor

60

diodo (4)

Anodo bat eta katodo bat dituen osagai elektronikoa, gehienetan material erdieroalezkoa; korronte elektrikoa noranzko bakar batean baino ez du uzten pasatzen.

- es diodo
- fr diode
- en diode

61

diodo argi-igortle (4)

Sin. LED diodo (4)

Korronte-tentsio txikia aplikatzen zaionean argia igortzen duen diodoa. Adibidez, etxetresna elektrikoetan erabiltzen dira, letra eta zenbaki digitalak adierazteko.

- es diodo electroluminiscente; diodo emisor de luz; diodo LED
- fr diode électroluminescente
- en light-emitting diode; LED diode

62

diodo artezle (4)

Korronte alternoa korronte zuzen bihurtzen duen diodoa. Zuzeneko polarizazioan etengailu itxi gisa funtzionatzen du; alderantzizko polarizazioan, berriz, etengailu ireki gisa.

- es diodo rectificador
- fr diode de redressement
- en rectifier diode

63

eguzki-zelula (4)

Eguzki-argia energia elektriko bihurtzen duen osagaia.

- es célula solar
- fr cellule solaire
- en solar cell

64

erdieroale (4)

Gai isolatzaileen eta gai eroaleen arteko ezaugarri elektrikoak dituen materiala. Erdieroaleak isolatzaileak dira eroankortasuna kontuan hartuz gero, baina ezaugarriak alda ditzakete ezartzen zaizkien hainbat baldintzaren arabera. Ezagunenak silizioa eta germanioa dira.

es semiconductor**fr** semi-conducteur**en** semiconductor

65

erdieroale estrintseko (4)

Eroankortasun elektrikoa handitzeko ezpurutasunen bat gehituta duen erdieroalea. Ezpurutasun hori izan daiteke fosforoa, antimonioa, artsenikoa, boroa, galioa edo indioa, besteak beste.

es semiconductor extrínseco**fr** semi-conducteur extrinsèque**en** extrinsic semiconductor

66

erdieroale intrintseko (4)

Elementu bakar eta hutsez eratutako erdieroalea; adibidez, germanio edo silizio hutsez osatutakoa.

es semiconductor intrínseco**fr** semi-conducteur intrinsèque**en** intrinsic semiconductor

67

erdieroale konposatu (4)

Taula periodikoko talde desberdinetako bi elementuz edo gehiagoz osaturiko konposatu erdieroalea.

Garrantzitsuenak, egun, AsGa (bi elementuz osatua), InGaAs (hiru) eta AlInGaP (lau) dira; banda-zuzenekoak direnez, argia silizioak baino efizientzia askoz handiagoz igortzen dute, eta optoelektronikan eta LED eta laser diodoetan ezinbestekoak dira.

es semiconductor compuesto**fr** semi-conducteur composé**en** compound semiconductor

68

eremu-efektuko juntura-transistore (4)

Sin. JFET transistore (4)

Atea eta kanala PN juntura bat eratuz elkartuta dituen FET transistorea.

es transistor de efecto de campo de unión; transistor JFET**fr** transistor à effet de champ à jonction; TEC à jonction**en** junction field effect transistor; JFET transistor

69

eremu-efektuko transistore (4)

Sin. FET transistore (4)

Ateko tentsioaren arabera kontrolatua dagoen etengailu gisa funtzionatzen duen gailua. Hiru terminal dauzka: hornitzailea, drainatzailea eta atea.

Atean aplikatutako tentsioak zehaztuko du hornitzailearen eta drainatzailearen arteko bide edo kanaletik korrontea igaroko den ala ez.

es transistor de efecto de campo; transistor FET**fr** transistor à effet de champ; transistor TEC**en** field-effect transistor; FET transistor

FET transistore

Ik. eremu-efektuko transistore

70

photodiode (4)

Argi-izpiak jasoz gero korronte elektrikoa bideratzeko aukera ematen duen diodo erdieroalea.

es fotodiode

fr photodiode

en photodiode

fotopila

Ik. zelula fotovoltaiko

71

phototristore (4)

Sin. argiz aktibatutako tristore (4); LASCR (3)

Argi-izpien eraginez aktibatzen den tristorea. Leiho garden txiki batetik pasatutako argiak, efektu fotovoltaikoaren bidez, atea kitzikatu eta tristorea eroale bilakatzen du.

es fototristor; tristor activado por luz; LASCR

fr photothyristor; thyristor photosensible

en photothyristor; light activated SCR; LASCR

72

phototransistor (4)

es fototransistor

fr phototransistor

en phototransistor

73

phototriac (4)

es fototriac

fr phototriac

en phototriac

fotozelula

Ik. zelula fotoelektriko

74

gaintentsioa kentzeko diodo (4)

es diodo supresor

fr diode écrêteuse; diode suppresseuse de surtension

en suppressor diode; transient voltage suppressor diode

75

germaniozko diodo (4)

es diodo de germanio

fr diode au germanium

en germanium diode

GTO

Ik. tristore blokeagarri

76

hiru geruzako diodo (4)

es diodo de tres capas

fr diode à trois couches

en three-layer diode

77

hodi elektronikoa (4)

Sin. balbula elektronikoa (3)

es tubo electrónico; válvula electrónica

fr tube électronique

en electronic tube; electronic valve

78

IGBT transistore (4)

Isolaturiko atea duen BJT transistorea.

es transistor IGBT

fr transistor IGBT

en IGBT transistor

79

IGFET transistore (4)

Isolaturiko atea duen FET transistorea.

es transistor IGFET

fr transistor IGFET

en IGFET transistor

80

itzulbideko tiristore eroale (4)

- es** tiristor conductor en inversa
fr thyristor passant en inverse
en reverse-conducting thyristor

81

izpi katodikodun hodi (4)

Sin. katodo-izpidun hodi (4)

- es** tubo de rayos catódicos
fr tube à rayons cathodiques
en cathode-ray tube

JFET transistore

Ik. eremu-efektuko juntura-transistore

82

juntura bakarrekotransistore (4)

Sin. UJT (4)

- es** transistor uniunión; UJT
fr transistor unijonction; TUJ
en unijunction transistor; UJT

83

juntura bakarrekotransistore programagarri (4)

Sin. PUT (4)

- es** transistor uniunión programable; PUT
fr transistor unijonction programmable; TUP
en programmable unijunction transistor; PUT

84

juntura-diodo (4)

Erdieroaleen junturaz edo metal eta erdieroale junturaz osatutako diodoa; adibidez, PN junturaz eratutako diodoa.

- es** diodo de unión
fr diode à jonction
en junction diode

85

juntura-transistore (4)

- es** transistor de unión
fr transistor à jonction
en junction transistor

86

juntura-transistore bipolar (4)

Sin. transistore bipolar (4); BJT transistore (4)

Hiru geruza erdieroale (PNP edo NPN) eta, beraz, bi PN juntura dituen transistorea. Ertzean dagoen geruzetako batek (igorleak) eramaileak igortzen ditu, beste ertzean dagoenak (kolektoreak) eramaile horiek jasotzen ditu, eta tartekoak (baseak), berriz, batetik bestera igarotzen den eramailekopurua kontrolatzen du.

- es** transistor bipolar de unión; transistor bipolar
fr transistor bipolaire à jonctions; transistor bipolaire
en bipolar junction transistor; bipolar transistor; BJT

87

kapazitate aldagarriko diodo (4)

Sin. varicap diodo (4); varactor (4)

- es** diodo de capacidad variable; diodo varicap; varactor
fr diode à capacitance variable; diode varicap; varactor
en variable-capacitance diode; varicap diode; varactor

katodo-izpidun hodi

Ik. izpi katodikodun hodi

88

kommutazio-diodo (4)

- es** diodo de conmutación
fr diode de commutation
en switching diode

LASCER

Ik. fototiristore

89

laser-diodo (4)

es diodo láser
fr diode laser
en laser diode

90

lau geruzako diodo (4)

es diodo de cuatro capas
fr diode à quatre couches
en four-layer diode

LED diodo

Ik. diodo argi-igorle

91

MESFET transistore (4)

es transistor MESFET
fr transistor MESFET
en MESFET transistor

92

metal oxidozko erdieoroale (4)

Sin. MOS (4)

Metalezko, oxidozko eta erdieoroalezko geruza bana bata bestearen gainean ezarritu zirkuitu integratuak fabrikatzeko erabiltzen den egitura. Hiru geruza horiek aluminiozkoa, silizezkoa eta siliziozkoa izan daitezke, hurrenez hurren.

es metal óxido semiconductor;
MOS
fr semi-conducteur d'oxyde de métal; MOS
en metal oxide semiconductor;
MOS

MOS

Ik. metal oxidozko erdieoroale

93

MOSFET transistore (4)

MOS egitura duen FET transistorea. IGFET transistorerik ohikoena da.

es transistor MOSFET
fr transistor MOSFET
en MOSFET transistor

94

N ateko tiristore (4)

es tiristor N
fr thyristor N
en N-gate thyristor

95

N motako erdieoroale (4)

Eramaile positibo (hutsune) baino eramaile negatibo (elektroi aske) gehiago dituen erdieoroale estrintsekoa. Eramaile ugarienak (eramaile maioritarioak) elektroiak dira.
es semiconductor tipo N
fr semi-conducteur de type N
en N-type semiconductor

96

NMOS transistore (4)

es transistor NMOS
fr transistor NMOS
en NMOS transistor

97

noranzko biko transistore (4)

es transistor bidireccional
fr transistor bilatéral
en bidirectional transistor

98

NPN transistore (4)

es transistor NPN
fr transistor NPN
en NPN transistor

99

osagai aktibo (4)

Tentsioa edo korrante-irabazia emateko gai den osagaia; seinaleak sortzeko, amplifikatzeko edo eraldatzeko gaitasuna du. Adibidez, transistorea edo tiristorea.

es componente activo
fr composant actif
en active component

100

osagai diskretu (4)

Zirkuitu edo multzo batean, banaka eta bereiz ezartzen den elementua. Osagai integratuak ez bezala, elementu hori multzotik askatzeko aukera dago.

es componente discreto

fr composant discret

en discrete component

101

osagai elektronikoko (4)

es componente electrónico

fr composant électronique

en electronic component

102

P ateko tiristore (4)

es tiristor P

fr thyristor P

en P-gate thyristor

103

P motako erdieroale (4)

Eramaile negatibo (elektroi aske) baino eramaile positibo (hutsune) gehiago dituen erdieroale estrintsekoa. Eramaile ugariak (eramaile maioritarioak) hutsuneak dira.

es semiconductor tipo P

fr semi-conducteur de type P

en P-type semiconductor

104

PIN diodo (4)

es diodo PIN

fr diode PIN

en PIN diode

105

PIN fotodiodo (4)

es fotodiodo PIN

fr photodiode PIN

en PIN photodiode

106

PMOS transistore (4)

es transistor PMOS

fr transistor PMOS

en PMOS transistor

107

PN juntura (4)

Erdieroale-lagin batean, P motako eskualde bat eta N motako eskualde bat elkartzen diren gunea.

es unión PN

fr jonction PN

en PN junction

108

PNP transistore (4)

es transistor PNP

fr transistor PNP

en PNP transistor

109

potentzia-diodo (4)

es diodo de potencia

fr diode de puissance

en power diode

110

potentzia-transistore (4)

es transistor de potencia

fr transistor de puissance

en power transistor

PUT

Ik. juntura bakarreko transistore programagarri

SBS

Ik. siliziozko aldebiko kommutadore

111

Schottky diodo (4)

es diodo Schottky

fr diode Schottky

en Schottky diode

SCS

Ik. siliziozko kommutadore kontrolatu

112

Shockley diodo (4)

Lau geruza (PNPN) dituen diodoa, noranzko bakarrekoa. Kommutazio lasterreko zirkuituetan erabiltzen da.

es diodo Shockley
fr diode Shockley
en Shockley diode

113

siliziozko aldebakarreko kommutadore (4)

Sin. SUS (4)

es conmutador unilateral de silicio; SUS
fr interrupteur unilatéral au silicium; SUS
en silicon unilateral switch; SUS

114

siliziozko aldebiko kommutadore (4)

Sin. SBS (4)

es conmutador bilateral de silicio; SBS
fr interrupteur bilatéral au silicium; SBS
en silicon bilateral switch; SBS

115

siliziozko diodo (4)

es diodo de silicio
fr diode au silicium
en silicon diode

116

siliziozko kommutadore kontrolatu (4)

Sin. SCS (4)

es conmutador controlado de silicio; SCS
fr commutateur commandé au silicium; SCS
en silicon controlled switch; SCS

117

supereroale (4)

Temperatura oso baxuetan eta eremu magnetiko ahuletan erresistentzia elektrikorik ez duen substantzia.

es superconductor
fr supraconducteur
en superconductor

SUS

Ik. siliziozko aldebakarreko kommutadore

118

tetrodo-tiristore (4)

es tiristor tetrodo
fr thyristor tétrode
en tetrode thyristor

119

tiratroi (4)

Gas geldoz edo merkurio-lurrunez betetako balbula termoionikoa, errele gisa funtzionatzen duena eta, oro har, triodoa izaten dena.

es tiratrón
fr thyatron
en thyatron

120

tiristore (4)

Lau geruza (PNPN) eta, beraz, hiru PN juntura dituen gailu erdieroalea; hiru terminal ditu (anodoa, katodoa eta kontrolerako atea), eta bi egoera egonkor (eroapena eta etendura). Etengailu gisa erabiltzen da.

es tiristor
fr thyristor
en thyristor

121

tiristore blokeagarri (4)

Sin. GTO (4)

es tiristor bloqueable; GTO
fr thyristor blocable par la gâchette
en gate turn-off thyristor; GTO

122

transistore (4)

Gailu elektronikoen erdieroalea. Hiru terminal edo ate dauzka, eta horietariko batean aplikatutako tentsioak zehaztuko du beste bien artean korrontea igaroko den ala ez.

es transistor**fr** transistor**en** transistor

123

transistore bertikal (4)**es** transistor vertical**fr** transistor vertical**en** vertical transistor**transistore bipolar**

Ik. juntura-transistore bipolar

124

triac (4)

Korronte alternoaren bi ziklo-erdietan, positiboan nahiz negatiboan, korrontea eroaten duen tiristorea; beraz, bi noranzkoetan egiten du lan.

es triac**fr** triac**en** triac

125

triode (4)**es** triode**fr** triode**en** triode**UJT**

Ik. juntura bakarrekotako transistore

varactor

Ik. kapazitate aldagarriko diodo

varicap diodo

Ik. kapazitate aldagarriko diodo

126

zelula fotoelektriko (4)

Sin. fotozelula (4)

Hartzen duen argi-seinalea seinale elektriko bihurtzen duen detektagailua.

es célula fotoeléctrica; fotocélula**fr** cellule photoélectrique**en** photocell; photoelectric cell

127

zelula fotovoltaiako (4)

Sin. fotopila (4)

Efektu fotovoltaiakoaren bitartez indar elektroeragilea sortzen duen fotozelula; hau da, argia energia elektriko bihurtzen du.

es célula fotovoltaica; fotopila**fr** cellule photovoltaïque; photopile**en** photovoltaic cell

128

Zener diodo (4)

Tentsioaren gorabeherak xurgatuz egonkortasuna bermatzen duen diodoa. Alderantziko potentzial-diferentzia balio jakin batera iritsi arte, artezgailu gisa jokatzen du; balio horretatik gora (haustura-tentsioa aplikatzen denean), korronte altuak eroan ditzake.

es diodo Zener**fr** diode Zener**en** Zener diod

2.3. Erregulazioa eta transduktoreak

129

bozgorailu elektrostático (4)

- es** altavoz capacitivo; altavoz
electrostático
fr haut-parleur électrostatique
en capacitor loudspeaker;
electrostatic loudspeaker

130

chopper (4)

- es** chopper
fr hacheur
en chopper

131

Hall efektuko sentsore (4)

- es** sensor de efecto Hall
fr capteur à effet Hall
en Hall effect sensor

132

hari gabeko mikrofono (4)

- es** micrófono inalámbrico
fr microphone sans fil
en wireless microphone

haril higikorreko mikrofono

Ik. mikrofono dinamiko

133

hedagailu (4)

Irteerako tarte dinamikoa sarrerakoa baino zabalagoa egiten duen gailua.

- es** expansor
fr expandeur
en expander

134

kondentsadore-mikrofono (4)

Sin. mikrofono elektrostático (4)

- es** micrófono de condensador;
micrófono electrostático
fr microphone électrostatique
en condenser microphone;
electrostatic microphone

135

konpresore (4)

- Irteerako tarte dinamikoa sarrerakoa baino murriztagoa egiten duen gailua.
es compresor
fr compresseur
en compressor

136

kontrolagailu (4)

- es** controlador
fr régulateur
en controller

137

kontrolagailu proporzional (4)

- Irteerako seinalea eta erroreko seinalea proporzionalak dituen kontrolagailua.
es controlador proporcional
fr régulateur proportionnel
en proportional controller

138

kontrolagailu proporzional diferentzial (4)

- es** controlador proporcional diferencial
fr régulateur proportionnel et par dérivation
en proportional-plus-derivative controller

139

kontrolagailu proporzional integral (4)

- es** controlador proporcional integral
fr régulateur proportionnel et intégral
en proportional-plus-integral controller

140

kontrolagailu proportzional integral diferentzial (4)

Sin. PID kontrolagailu (4)

- es** controlador proporcional integral diferencial; controlador PID
fr régulateur proportionnel intégral dérivé; régulateur PID
en proportional-integral-derivative controller; PID controller

141

mikrofono dinamiko (4)

Sin. haril higikorreko mikrofono (4)

- es** micrófono dinámico; micrófono de bobina móvil
fr microphone dynamique; microphone à bobine mobile
en dynamic microphone; moving-coil microphone

mikrofono elektrostatiko

Ik. kondentsadore-mikrofono

142

on/off kontrolagailu (4)

Seinalea osorik pasatzen uzten duen edo seinalea osorik eteten duen kontrolagailua.

- es** controlador on-off
fr régulateur à action par tout ou rien
en on-off controller

143

osagai optoelektroniko (4)

Seinale optikoen eta elektrikoen arteko transduktore gisa funtzionatzen duen osagaia.

- es** componente optoelectrónico
fr composant optoélectronique
en optoelectronic component

pare termoelektriko

Ik. termopare

PID kontrolagailu

Ik. kontrolagailu proportzional integral diferentzial

144

sentsore (4)

- es** sensor
fr capteur
en sensor

145

tentsio-erregulagailu (4)

Irteeran tentsio konstantea eskaintzeko funtzioa duen gailua. Korrante zuzeneko elikatze-iturri erregulatuetan ezarri ohi da.

- es** regulador de tensión
fr régulateur de tension
en voltage regulator

146

termopare (4)

Sin. pare termoelektriko (4)

Tenperaturaren eraginez bi metalen arteko ukipen-puntuan sortzen den tentsio-diferentzia erabiltzen duen transduktorea.

- es** termopar; par termoeléctrico
fr thermocouple; couple thermoélectrique
en thermocouple

147

transduktore (4)

Magnitude fisikoak seinale elektriko bihurtzeko (edo alderantziz) erabiltzen den gailua.

- es** transductor
fr transducteur
en transducer

148

transduktore aktibo (4)

Neurtzen duen fenomenoaren energiaren parte bat erabili eta energia elektriko bihurtzen duen transduktorea. Hau da, detektatu behar den magnitude fisikoak seinale elektrikoak sortzeko behar den energia ematen du, eta transduktoreak ez du kanpoko energia-hornidurarik behar.

es transductor activo

fr transducteur actif

en active transducer

149

transduktore elektroakustiko (4)

Seinale elektrikoak uhin akustiko (edo alderantziz) bihurtzeko transduktorea.

es transductor electroacústico

fr transducteur électroacoustique

en electroacoustic transducer

150

transduktore elektromagnetiko (4)

es transductor electromagnético

fr transducteur électromagnétique

en electromagnetic transducer

151

transduktore elektromekaniko (4)

es transductor electromecánico

fr transducteur électromécanique

en electromechanical transducer

152

transduktore erresistibo (4)

es transductor resistivo

fr transducteur résistif

en resistive transducer

153

transduktore fotovoltaiko (4)

Argi-energia energia elektriko bihurtzen duen transduktorea.

es transductor fotovoltaico

fr transducteur photovoltaïque

en photovoltaic transducer

154

transduktore induktibo (4)

es transductor inductivo

fr transducteur inductif

en inductive transducer

155

transduktore kapazitibo (4)

es transductor capacitivo

fr transducteur capacitif

en capacitance transducer

156

transduktore pasibo (4)

Funtzionatzeko kanpoko energia-hornidura behar duen transduktorea.

es transductor pasivo

fr transducteur passif

en passive transducer

157

transduktore piezoelektriko (4)

Hainbat materialen ezaugarri piezoelektrikoak erabiltzen duen transduktorea. Material horien gainazalak elektrizitatez kargatzen dira eragin mekanikoaren ondorioz.

es transductor piezoeléctrico

fr transducteur piézoélectrique

en piezoelectric transducer

158

transduktore**termoelektriko (4)**

Tenperaturaren araberrako seinale elektrikoaren ematen duen sentsorea edo seinale elektriko bat tenperatura-aldaketa bilakatzen duen eragilea.

Tenperatura detektatzeko erresistentziak, termistoreak edo termopareak izan ohi dira sentsoreak. Eragileak, berriz, Peltier zelulak.

es transductor termoeléctrico
fr transducteur thermoélectrique
en thermoelectric transducer

2.4. Zirkuituak

159

A klaseko amplifikadore (4)

es amplificador clase A
fr amplificateur classe A
en class-A amplifier

160

AB klaseko amplifikadore (4)

es amplificador clase AB
fr amplificateur classe AB
en class-AB amplifier

161

amplifikadore (4)

Sarrerako seinalea era kontrolatuan amplifikatzen duen zirkuitua.

es amplificador
fr amplificateur
en amplifier

162

amplifikadore diferentzial (4)

Irteerako seinalea sarrerako bi tentsioen arteko aldearekiko proportzionala ematen duen amplifikadorea.

es amplificador diferencial
fr amplificateur différentiel
en differential amplifier

163

amplifikadore ez-inbertsore (4)

Irteerako seinalea amplifikatua eta fasean sortzen duen amplifikadorea. Hau da, ez du seinalearen polaritatea aldatzen.

es amplificador no inversor
fr amplificateur non inverseur
en non-inverting amplifier

164

amplifikadore lineal (4)

es amplificador lineal
fr amplificateur linéaire
en linear amplifier

165

amplifikadore operazional (4)

Irabazi handiko amplifikadore diferentziala. Kanpo-elementuekin konektatuta, hainbat funtziotarako (arzteko, iragazteko, amplifikatzeko eta abar) erabiltzen den zirkuitu integratua da.

es amplificador operacional
fr amplificateur opérationnel
en operational amplifier

166

anplifikadore parametrik (4)

es amplificador paramétrico
fr amplificateur paramétrique
en parametric amplifier

167

anplifikadore transistoredun

(4)

es amplificador de transistores
fr amplificateur à transistors
en transistor amplifier

168

anplifikadore-inbertsore (4)

Irteerako seinalea amplifikatua eta inbertitua sortzen duen amplifikadorea. Hau da, irteerako seinalea 180° desfasatua dago sarrerakoarekiko.

es amplificador inversor
fr amplificateur inverseur
en inverting amplifier

169

artezgailu (4)

Zirkuitu elektronikoko batean korrante alternoa korrante zuzen bihurtzen duen gailua, diodo artezlez osatua.

es rectificador
fr redresseur
en rectifier

170

artezgailu kontrolatu (4)

Diodo artezle kontrolatu gisa funtzionatzen duen artezgailua, korrantea noranzko bakarrean pasatzen uzten duena. Hiru terminal dauzka: anodoa, katodoa eta atea. Atean tentsioa aplikatzen ez den bitartean ez du korrantea pasatzen uzten.

es rectificador controlado
fr redresseur contrôlé
en controlled rectifier

171

artezgailu-iragazki (4)

es filtro de rectificador
fr filtre de redresseur
en rectifier filter

172

atenuadore (4)

Seinale baten amplitudea murrizten duen gailua.

es atenuador
fr atténuateur
en attenuator

173

atzerapen-linea (4)

es línea de retardo
fr ligne à retard
en delay line

174

aurreanplifikadore (4)

Seinale bat amplifikatzeko prozesuan egiten den lehenengo urratsean funtzionatzen duen amplifikadorea, sentsoretik edo antenatik oso hurbil jartzen dena. Zarata eta interferentziak gutxitzeko asmoz jartzen da.

es preamplificador
fr préamplificateur
en preamplifier

175

B klaseko amplifikadore (4)

es amplificador clase B
fr amplificateur classe B
en class-B amplifier

176

banda kentzeko iragazki (4)

Seinale baten maiztasun-banda jakin bat bortizki murrizten duen iragazkia; gainerako maiztasunak ez ditu murrizten.

es filtro de corte de banda; filtro supresor de banda

fr filtre à élimination de bande; filtre coupe-bande

en band-stop filter; band-elimination filter

177

banda-paseko iragazki (4)

Seinale batean maiztasun-banda jakin bat izan ezik gainerako maiztasun bandak bortizki murrizten dituen iragazkia.

es filtro de paso de banda

fr filtre passe-bande

en band-pass filter

batugailu

Ik. zirkuitu batutzailer

178

behe-paseko iragazki (4)

Zehazten den maiztasun jakin baterik beherako maiztasuneko seinaleak pasatzen uzten dituen iragazkia.

es filtro de paso bajo

fr filtre passe-bas

en low-pass filter

179

bihurgailu (4)

es convertidor

fr convertisseur

en converter

180

blokeo-osziladore (4)

es oscilador de autobloqueo; oscilador de bloqueo

fr oscillateur à blocage

en blocking oscillation; squegging oscillator

181

C klaseko anplifikadore (4)

es amplificador clase C

fr amplificateur classe C

en class-C amplifier

182

D klaseko anplifikadore (4)

es amplificador clase D

fr amplificateur classe D

en class-D amplifier

183

Darlington anplifikadore (4)

es amplificador Darlington

fr couple de Darlington

en Darlington amplifier; Darlington pair

184

demodulagailu (4)

Aldez aurretik modulazioz konbinatutako bi magnitude banatzen dituen gailua; seinale modulatuzailea lortzen du, eta, batzuetan, uhin garraiatzailea ere bai.

es demodulador

fr démodulateur

en demodulator

185

desfase-osziladore (4)

es oscilador de desfase

fr oscillateur à déphasage

en phase-shift oscillator

186

diskriminagailu (4)

Seinale-pultsuak tentsioaren edo beste faktore baten arabera hautatzen edo baztertzen dituen zirkuitu elektronikoa.

es discriminador

fr discriminateur

en discriminator

187

ekualizadore (4)

es ecualizador

fr égaliseur

en equalizer

188

elektroi-biderkagailu (4)

es multiplicador de electrones

fr multiplicateur d'électrons

en electron multiplier

189

erlaxazio-osziladore (4)

es oscilador de relajación

fr oscillateur à relaxation

en relaxation oscillator

190

erresonadore (4) Osziladore baten erresonantziaz
bibratzen duen gailua.

es resonador

fr résonateur

en resonator

191

fotoakoplagailu (4)

Sin. optoakoplagailu (4)

Elektrikoki isolatuta dauden bi zirkuitu
optikoki lotzen dituen zirkuitua.

es optoacoplador; fotoacoplador

fr optocoupleur; photocoupleur

en optocoupler; photocoupler

192

fotodetektagailu (4)

es fotodetector

fr photodétecteur

en photodetector

193

goi-paseko iragazki (4) Balio jakin batetik gorako
maiztasuneko seinaleak pasatzen uzten
dituen iragazkia.

es filtro de paso alto

fr filtre passe-haut

en high-pass filter

194

hargailu (4)

es receptor

fr récepteur

en receiver

195

igorgailu (4)

es emisor

fr émetteur

en emitter

196

inbertsore (4) Zirkuitu elektronikoko batean korronte
zuzena korronte alferno bihurtzen duen
gailua.

es inversor

fr onduleur

en inverter

197

iragazki (4) Seinaleak maiztasunaren arabera
bereizten dituen zirkuitua.

es filtro

fr filtre

en filter

198

iragazki aktibo (4) Osagai aktiboz, bereziki anplifikadore
operazionaleraz, osatutako iragazkia.

es filtro activo

fr filtre actif

en active filter

199

iragazki pasibo (4)

Osagai pasiboz (erresistentzia, haril eta kondentsadorez) osatutako iragazkia.

es filtro pasivo

fr filtre passif

en passive filter

200

kanal anitzeko anplifikadore (4)

es amplificador multicanal

fr amplificateur à plusieurs voies; amplificateur multivoie

en multichannel amplifier

201

kanal bakarreko anplifikadore (4)

es amplificador monocanal

fr amplificateur à une voie

en monochannel amplifier

202

konparadore (4)

Sarrerako bi seinaleren magnitudea aztertu eta handiagoa zein den adierazten duen gailua.

es comparador

fr comparateur

en comparator

203

korronte-anplifikadore (4)

es amplificador de corriente

fr amplificateur de courant

en current amplifier

204

kristalezko osziladore (4)

es oscilador de cristal

fr oscillateur à cristal

en crystal oscillator

205

maiztasun-biderkagailu (4)

es multiplicador de frecuencia

fr multiplicateur de fréquence

en frequency multiplier

206

modulagailu (4)

es modulador

fr modulateur

en modulator

207

mugagailu (4)

es limitador

fr limiteur

en limiter

208

multibibratzaile (4)

Forma angeluzuzeneko seinale periodikoak sortzen dituen zirkuitu oszilatzailea.

es multivibrador

fr multivibrateur

en multivibrator

209

multibibratzaile astable (4)

Funtzionamendu jarraituko multibibratzailea. Oszilazio-maiztasuna ez du kanpo-iturri batek kontrolatzen.

es multivibrador astable;

multivibrador de funcionamiento libre

fr multivibrateur astable

en astable multivibrator; free-running multivibrator

210

nahasgailu (4)

es mezclador

fr mélangeur

en mixer

optoakoplagailu

Ik. fotoakoplagailu

211

osziladore (4)

Oszilazio elektrikoak, hots, korrante alerno periodikoak sortzen dituen zirkuitua. Oszilazioetan sortutako uhinaren forma era askotakoa izan daiteke, hala nola senoidala, angeluzuzena edo triangeluarra.

es oscilador

fr oscillateur

en oscillator

212

parasitoen kontrako iragazki (4)

Hainbat zirkuitu edo makinak sortutako oszilazio elektriko kaltegarrien eragina ezabatzen duen iragazkia.

es filtro antiparásitos

fr filtre antiparasite

en interference filter

213

potentzia-anplifikadore (4)

es amplificador de potencia

fr amplificateur de puissance

en power amplifier

214

Schmitt-en desarragailu (4)

es disparador de Schmitt

fr bascule de Schmitt

en Schmitt trigger

SCR

Ik. siliziozko artezgailu kontrolatu

215

siliziozko artezgailu**kontrolatu (4)**

Sin. SCR (4)

Korrante eta tentsio balio handiak erabil ditzakeen artezgailua; berez, ate-terminal bat duen tiristorea da, eta ate horretan aplikatutako seinalearen bidez kontrolatzen da gailuaren konduktantzia.

es rectificador controlado de silicio; SCR

fr redresseur commandé au silicium; RCS

en silicon controlled rectifier; SCR

216

sintetizadore (4)

es sintetizador

fr synthétiseur

en synthesizer

217

sintonizadore (4)

es sintonizador

fr syntoniseur

en syntonizer

218

tentsio-anplifikadore (4)

es amplificador de tensión

fr amplificateur de tension

en voltage amplifier

219

tentsio-biderkagailu (4)

es multiplicador de tensión

fr multiplicateur de tension

en voltage multiplier

220

tentsio-egonkorgailu (4)

Sor daitezkeen tentsio-gorabeherak saihestu eta puntu batera iristen den tentsioa konstantea eta egonkorra izatea bermatzen duen gailua.

es estabilizador de tensión

fr stabilisateur de tension

en voltage stabilizer

221

tentsio-zatigailu (4)

Sarrerako tentsioa zatituz irteeran tentsio proportzionalki txikiagoak lortzeko erabiltzen den gailua.

es divisor de tensión

fr diviseur de tension

en voltage divider

222

uhin osoko artezgailu (4)

Sarrerako tentsio alerno garbi batetik abiatuz irteeran seinale positibo hutsa lortzen duen zirkuitua; ziklo-erdi positiboa pasatzen uzten du, eta negatiboa alderantzikatu egiten du.

es rectificador de onda completa

fr redresseur pleine-onde

en full-wave rectifier

223

uhin-erdiko artezgailu (4)

Sarrerako tentsio alerno baten ziklo-erdi positiboa bakarrik pasatzen uzten duen zirkuitua.

es rectificador de media onda

fr redresseur demi-onde

en half-wave rectifier

224

zirkuitu analogiko (4)

es circuito analógico

fr circuit analogique

en analog circuit

225

zirkuitu aritmetiko (4)

Eragiketa aritmetikoak (batuketa, kenketa, biderketa eta zatiketa) egiteko erabiltzen den zirkuitua.

es circuito aritmético

fr circuit arithmétique

en arithmetical circuit

226

zirkuitu batutzaille (4)

Sin. batugailu (4)

Sarrerako seinaleen baturarekiko proportzionala den irteera-tentsioa ematen duen zirkuitua. Sarrera-kopurua eta batu nahi den tentsio-kopurua berdinak dira.

es circuito sumador

fr circuit additionneur

en adding circuit

227

zirkuitu deribatzaile (4)

Sin. zirkuitu diferentziatzaile (3)

Deribazio-eragiketa egiteko gai den zirkuitua.

es circuito derivador; circuito diferenciador

fr circuit différenciateur

en differentiating circuit

zirkuitu diferentziatzaile

Ik. zirkuitu deribatzaile

228

zirkuitu egokitzaile (4)

es circuito de adaptación

fr circuit d'adaptation

en matching circuit

229

zirkuitu elektronikoko (4)

Eroaleen bidez elkarri lotuta bide itxia osatzen duten osagai elektronikoko aktibo nahiz pasiboen multzoa.

es circuito electrónico

fr circuit électronique

en electronic circuit

230

zirkuitu inprimatu (4)

Plaka isolatzaile baten gainean inpresio bidez eratutako zirkuitu elektronikoa.

Plaka horren gainean metalezko geruza edo pista batzuk muntatzen dira, eta geruza horiek egiten dute muntatutako beste osagai elektronikoen arteko konexio-lana.

es circuito impreso

fr circuit imprimé

en printed circuit

zirkuitu inprimatu malgu

Ik. zirkuitu malgu

231

zirkuitu integratzaile (4)

Integrazio-eragiketa egiteko gai den zirkuitua.

es circuito integrador

fr circuit intégrateur

en integrating circuit

232

zirkuitu malgu (4)

Sin. zirkuitu inprimatu malgu (3)

Material malgu batean eratutako zirkuitu inprimatua. Batzuetan, espazioa aurrezteko erabiltzen da, zirkuitua tolestu egin baitaiteke espazio txikia dagoen lekuetan; beste batzuetan, beste gailu batekiko konexio gisa erabiltzen da zirkuitu inprimatuaren zati malgua.

es circuito flexible; circuito impreso flexible

fr circuit souple; circuit imprimé souple

en flexible circuit; flexible printed circuit

233

zirkuitu oszilatzaile (4)

Oszilazio elektrikoak sortzen dituen zirkuitua, paraleloan edo serian muntatutako induktantzia batez eta kondentsadore batez osatua.

es circuito oscilante

fr circuit oscillant

en oscillatory circuit

234

zubi (4)

es puente

fr pont

en jumper; bridge

235

zubizko artezgailu (4)

es rectificador de puente

fr redresseur en pont

en bridge rectifier

2.5. Bestelako osagai eta tresnak

236

akoplagailu (4)

es acoplador

fr coupleur

en coupler

237

akoplagailu akustiko (4)

es acoplador acústico

fr coupleur acoustique

en acoustic coupler

238

analizagailu (4)

es analizador

fr analyseur

en analyzer

239

analizagailu logiko (4)

Zirkuitu digital baten kanaletako datu digitalak eta egoera logikoak erakusten dituen tresna.

es analizador lógico

fr analyseur logique

en logical analyzer

240

antena (4)

Parabola-formako elementu islatzailea duen antena.

es antena

fr antenne

en antenna

241

antena dipolodun (4)

Sin. dipolo (4)

Luzera bereko bi hagatxo osatutako antena, uhin elektromagnetikoen norabiderantz orientatu behar izaten dena.

es antena dipolo; dipolo

fr antenne dipôle

en dipole antenna; dipole

242

antena paraboliko (4)

Parabola-formako elementu islatzailea duen antena.

es antena parabólica

fr antenne parabolique

en parabolic antenna; dish antenna

243

bateria (4)

es batería

fr batterie

en battery

244

behe-maiztasuneko**sorgailu (4)**

es generador de baja frecuencia

fr générateur basse fréquence

en low-frequency generator

dipolo

Ik. antena dipolodun

245

elikatze-iturri (4)

es alimentador; fuente de alimentación

fr source d'alimentation

en feeder; power supply

246

espektro-analizagailu (4)

Seinale baten maiztasun-osagaien anplitudeak aztertzen eta erakusten dituen neurgailua.

es analizador espectral; analizador de espectro

fr analyseur de spectre

en spectrum analyzer

247

inpedantzia-egokigailu (4)

es adaptador de impedancias

fr adaptateur d'impédance

en impedance adapter

248

kable (4)

es cable
fr câble
en cable

249

kable ardazkide (4)

Sin. kable koaxial (3)

Bi eroale zentrokidez osatutako kablea.

Bi eroaleak dielektriko bitartez isolatuta eta kanpo-geruza batez inguratuta daude.

es cable coaxial
fr câble coaxial
en coaxial cable

250

kable bihurritu (4)

Sin. pare bihurritu (3)

Kobrezko bi hari isolatu bata bestearekin txirikordatuz eratutako kablea. Seinale elektrikoak transmititzean sor litezkeen interferentzia elektromagnetikoak gutxitzeko erabiltzen da.

es par trenzado; cable trenzado
fr paire torsadée
en twisted pair

251

kable blindatu (4)

Kanpoko interferentzia elektrikoek babesteko kanpo-elementu bat duen kablea. Oro har, kablearen kanpoaldean ezartzen den eroale elektriko bat izan ohi da babes-elementu hori; adibidez, metalezko sare bat.

es cable apantallado; cable blindado
fr câble blindé
en shielded cable

kable koaxial

Ik. kable ardazkide

252

kable paralelo (4)

es cable paralelo
fr câble parallèle
en parallel cable

253

kable zapal (4)

es cable plano
fr câble plat
en flat cable

254

konektore (4)

es conector
fr connecteur
en connector

multimetro

Ik. polimetro

255

norabidezko akoplagailu (4)

es acoplador direccional
fr coupleur directionnel
en directional coupler

256

osziloskopio (4)

Seinale baten korrontea edo tentsioa denboran zehar nola aldatzen den aztertzen eta grafikoki irudikatzen duen aparatua. Gehienetan, kurba higikor baten bitartez egiten da irudikapen hori.

es osciloscopio
fr oscilloscope
en oscilloscope

pare bihurritu

Ik. kable bihurritu

257

polimetro (4)

Sin. multimetro (4)

Hainbat magnitude elektriko neurtzen dituen aparatua; hainbat eskala eta neurketa-funtzio biltzen ditu.

es polímetro; multímetro

fr multimètre

en multimeter

258

sonometro (4)

es sonómetro

fr sonomètre

en sonometer

259

uhin-gidari (4)

Uhinak, bereziki uhin elektromagnetikoak, gidatzen dituen egitura, edozein materia eta osaeratakoa.

es guíaondas

fr guide d'ondes

en waveguide

260

VU-metro (4)

es vúmetro; VU-metro

fr vumètre; VU-mètre

en VU meter; volume-unit meter

261

zuntz optikozko kable (4)

Seinale optikoak garraiatzen dituzten zuntz optiko batzuez osatutako telekomunikazio-kablea.

es cable de fibra óptica

fr câble à fibre optique

en optical fiber cable

3. ELEKTRONIKA DIGITALA

ADC

Ik. bihurtzailu analogiko/digital

AND ate

Ik. ETA ate

aplikazio espezifikoko zirkuitu integratu

Ik. ASIC

262**ASIC (4)**

Sin. aplikazio espezifikoko zirkuitu integratu (4)

Zehazki erabilera edo aplikazio jakin baterako diseinatutako zirkuitu integratua.

es ASIC; circuito integrado de aplicación específica**fr** CIAS; circuit intégré à application spécifique**en** ASIC; Application Specific Integrated Circuit**263****ataka (4)**

Ordenagailuari beste gailu batzuk konektatzeko interfazea; ordenagailuan informazioa sartu eta irteteko aukera ematen du.

es puerto**fr** port**en** port**264****ataka paralelo (4)****es** puerto paralelo**fr** port parallèle**en** parallel port**265****ate logiko (4)**

Algebra boolearraren funtzio logiko elementalak inplementatzeko erabiltzen den gailua; hainbat sarrera dauzka, eta irteera sarrerren funtzio logikoa izango da.

es puerta lógica**fr** porte logique**en** logic gate**266****ate-matrize (4)**

Txip batean ezarritako ate logiko berdinen multzoa.

es matriz de puertas**fr** matrice de portes; réseau prédiffusé de portes**en** gate array**267****ate-matrize programagarri (4)**

Programatu edo konfiguratu daitekeen ate logikoen multzoa.

es matriz de puertas programable**fr** réseau prédiffusé programmable**en** field programmable gate array; FPGA**268****azeleragailu (4)****es** acelerador**fr** accélérateur**en** accelerator**269****azeleragailu grafiko (4)****es** acelerador gráfico**fr** accélérateur graphique**en** graphics accelerator**baskula**

Ik. biegonkor

270

bektore-prozesadore (4)**es** procesador vectorial**fr** processeur vectoriel**en** array processor

271

biegonkor (4)

Sin. zirkuitu biegonkor (4);

baskula (3); flip-flop (3)

Bi egoera egonkor dituen zirkuitua.

Kontrol-seinaleak aplikatuz aldatzen da egoera batetik bestera, eta egoera horretan geratzen da seinaleak desagertzean.

es biestable; báscula; circuito

biestable; flip-flop

fr bistable; circuit bistable; bascule

bistable

en bistable circuit; flip-flop

272

bihurgailu analogiko/digital (4)

Sin. ADC (4)

es convertidor analógico-digital;
ADC**fr** convertisseur analogique-
numérique; CAN**en** analog-to-digital converter; ADC

273

bihurgailu digital/analogiko (4)

Sin. DAC (4)

es convertidor digital-analógico;
DAC**fr** convertisseur numérique-
analogique; CNA**en** digital-to-analog converter; DAC

274

buffer (4)

Sin. tarteko memoria (3)

es buffer; memoria intermedia**fr** mémoire tampon; mémoire
intermédiaire**en** buffer; buffer storage**burbuila magnetikozko
memoria**

Ik. MBM memoria

275

bus (4)

Paraleloan antolatutako hainbat eroaleren multzoa; sistema logiko baten osagai guztiak konektatzen ditu, datuak eta helbideak seinale elektriko gisara bideratzeko. Informazio hori noranzko bakarrean nahiz bietan ibil daiteke.

es bus**fr** bus**en** bus**CCD**

Ik. karga akoplatuko gailu

CMOS

Ik. MOS osagarri

codex

Ik. kodegailu-deskodegailu

D baskula

Ik. D biegonkor

276

D biegonkor (4)

Sin. D baskula (3)

es biestable D; flip-flop D**fr** bascule D**en** D flip-flop**DAC**

Ik. bihurgailu digital/analogiko

277

datu-bus (4)

Sistema logiko baten osagaien artean datuak transmititzen dituen busa. Zenbat bit dituen sistemak darabilen hitz edo datuak, hainbat eroale izango ditu busak; gehien erabiltzen diren formatuak 4, 8, 16, 32 edo 64 bitekoak dira.

es bus de datos**fr** bus de données**en** data bus

278

demultiplexadore (4)

Transmisio-euskarri berean bilduta dauden informazio-bide desberdinak maiztasun- edo denbora-irizpideen arabera banantzen dituen zirkuitu elektronikoa.

es demultiplexor**fr** démultiplexeur**en** demultiplexer

279

deskodegailu (4)**es** descodificador**fr** décodeur**en** decoder

280

desplazamendu-erregistro (4)

Biegonkor-kate batek osatutako erregistroa; informazioak osoki dekalatzen dira biegonkor batetik bestera, noranzko batean edo bestean, erloju-seinale baten erritmoan.

es registro de desplazamiento**fr** registre à décalage**en** shift register

281

diodo-transistore logika (4)

Sin. DTL logika (4)

Diodo eta transistoreak erabiliz bideratzen den logika bipolarra.

Diodoen bidez egiten da sarrera, bertan egiten da funtzio logikoa, eta, gero, transistore baten bitartez egiten da irteera.

es lógica diodo-transistor; lógica DTL**fr** logique diode-transistor; logique DTL**en** diode-transistor logic; DTL

282

DRAM memoria (4)

Sin. RAM memoria dinamikoa (4)

Funtzionamendu dinamikoa bakarrik onartzen duen RAM memoria, hau da, tarteka freskatu beharra duena.

es memoria DRAM; memoria RAM dinámica**fr** mémoire RAM dynamique**en** DRAM; dynamic random access memory**DTL logika**

Ik. diodo-transistore logika

283

duplexadore (4)

Zirkuitu fisiko beretik bi zirkuitu logikotara pasatzeko aukera ematen duen gailu elektronikoa.

es duplexor**fr** duplexeur**en** duplexer

284

EAROM memoria (4)

Seinale elektrikoek bidez edukia alda dakioken ROM memoria.

es memoria EAROM**fr** mémoire EAROM**en** EAROM; electrically alterable read only memory

285

EDO ate (4)

Sin. OR ate (3)

Aldagaien batura egiten duen eragiketeta boolearrari dagokion ate logikoa. Aldagaietako bat 1 bada, irteera 1 izango da; irteera 0 izateko, aldagai guztiek 0 izan beharko dute.

es puerta O**fr** porte OU**en** OR gate

286

EDO eskusibo ate (4)

Sin. XOR ate (3)

Irteera egiazkoa izateko aldagaiak desberdin izatea eskatzen duen eragiketa boolearrari dagokion ate logikoa. Aldagaiak desberdinak izan behar dute irteera 1 izateko; aldagaiak berdinak badira, irteera 0 izango da.

es puerta O exclusiva
fr porte OU exclusif
en exclusive OR gate; XOR gate

287

EEPROM memoria (4)

Seinale elektrikoaren bidez ezaba eta birprograma daitekeen ROM memoria.

es memoria EEPROM
fr mémoire EEPROM
en EEPROM; electrically erasable programmable read only memory

288

EPROM memoria (4)

Prozedura berezi baten bidez ezaba eta birprograma daitekeen ROM memoria.

es memoria EPROM
fr mémoire EPROM
en EPROM; erasable programmable read only memory

289

eragingailu (4)

es accionador
fr actionneur
en actuator

290

erdieroalezko memoria (4)

es memoria de semiconductores
fr mémoire à semi-conducteurs
en semiconductor memory

291

erresistentzia-transistore**logika** (4)

Sin. RTL logika (4)

Erresistentziak eta transistoreak erabiliz bideratzen den logika bipolarra. Erresistentzien bidez egiten da sarrera, bertan egiten da funtzio logikoa, eta, gero, transistore baten bitartez egiten da irteera.

es lógica resistencia-transistor;
 lógica RTL
fr logique résistance-transistor;
 logique RTL
en resistor-transistor logic; RTL

eskala ertaineko zirkuitu**integratu**

Ik. MSI zirkuitu

eskala handiko zirkuitu**integratu**

Ik. LSI zirkuitu

eskala oso handiko zirkuitu**integratu**

Ik. VLSI zirkuitu

eskala txikiko zirkuitu**integratu**

Ik. SSI zirkuitu

eskala ultrahandiko zirkuitu**integratu**

Ik. ULSI zirkuitu

292

ETA ate (4)

Sin. AND ate (3)

Aldagaien biderkadura egiten duen eragiketa boolearrari dagokion ate logikoa. Aldagai guztiek 1 izan beharko dute irteera 1 izateko; aldagaietako bat 0 bada, irteera 0 izango da.

es puerta Y
fr porte ET
en AND gate

293

EZ ate (4)

Sin. NOT ate (3)

Ezeztapenaren funtzio boolearrari dagokion ate logikoa. Aldagaia ukatu egiten du, aldagaia ez den beste irteera bat sortuko du.

es puerta NO

fr porte NON

en NOT gate

294

EZ-EDO ate (4)

Sin. NOR ate (3)

EDO atearen kontrako emaitza ematen duen ate logikoa. Aldagai guztiak 0 izan beharko dute, irteera 1 izateko; aldagaietako bat 1 bada, irteera 0 izango da.

es puerta NO-O

fr porte NON-OU

en NOR gate

295

EZ-ETA ate (4)

Sin. NAND ate (3)

ETA atearen kontrako emaitza ematen duen ate logikoa. Aldagai guztiak 1 izan beharko dute, irteera 0 izateko; aldagaietako bat 0 bada, irteera 1 izango da.

es puerta NO-Y

fr porte NON-ET

en NAND gate

296

FIFO erregistro (4)

Desplazamendu-erregistro mota bat: idaztean sartu den lehen bita izango da irakurtzean lehen irtengo dena.

es registro FIFO

fr registre FIFO

en FIFO register

297

flash memoria (4)

Datuak denbora askoan elikatze-iturririk gabe meta ditzakeen dentsitate handiko ROM memoria. Metatze-gelaxkak MOS transistore bakarrez osatzen direlako lortzen da dentsitate handi hori; hau da, azalera txikian gelaxka-kopuru handia izatea.

es memoria flash

fr mémoire flash

en flash memory; flash EPROM; FEPRM

flip-flop

Ik. biegonkor

298

gailu logiko programagarri (4)

Sin. PLD (4)

Funtzioak berariazko aplikazio baten bidez programatuak izaten dituen zirkuitu logikoa; hau da, zirkuitua fabrikatu eta gero programatzen dira funtzioak.

es dispositivo lógico programable; PLD

fr unité logique programmable; ULP

en programmable logic device; PLD

299

gainazalean muntatutako gailu (4)

es dispositivo de montaje superficial

fr composant monté en surface

en surface mounted device

300

hargailu/transmisore asinkrono unibertsal (4)

Sin. UART (4)

Serie/paralelo eta paralelo/serie bihurketak egiten dituen zirkuitu integratua; bit bakar bateko linea batetik serieran transmititzeko egiten du bihurketa, igorpenean transmisio asinkronoari dagozkion hasierako eta bukaerako bitak erantsiz.

es receptor/transmisor asíncrono universal; UART

fr émetteur-récepteur asynchrone universel

en universal asynchronous receiver/transmitter; UART

301

helbide-bus (4)

Sistema logiko baten osagaien artean helbideak transmititzen dituen busa. Sistemak zenbat helbide-bit onartzen dituen, hainbat eroale edukiko ditu busak.

es bus de direcciones

fr bus d'adresses

en address bus

302

iragazki digital (4)

es filtro digital

fr filtre numérique

en digital filter

JK baskula

Ik. JK biegonkor

303

JK biegonkor (4)

Sin. JK baskula (3)

es biestable JK; flip-flop JK

fr bascule JK

en JK flip-flop

304

karga akoplatuko gailu (4)

Sin. CCD (4)

MOS kondentsadorezko memoria-elementu asko serieran lotuta dituen zirkuitu integratua. Memoria dinamikoa eta iragazki dinamikoa gisa erabiltzen da, irudi optikoak irudi elektriko bihurtzeko; adibidez, bideo-kameretan.

es dispositivo de carga acoplada; CCD

fr dispositif à couplage de charge

en charge-coupled device; CCD

305

kode-bihurgailu (4)

es convertidor de código

fr convertisseur de code

en code converter

306

kodegailu (4)

es codificador

fr codeur

en coder; encoder

307

kodegailu-deskodegailu (4)

Sin. codec (3)

Seinale analogiko jarraituak bit-korronte digital bihurtu eta sarrerako seinale digitalak deskodetzen eta modu analogikoan itzultzen dituen gailua.

es codificador-decodificador; codec

fr codeur-décodeur; codec

en coder-decoder; codec

308

konbinaziozko zirkuitu (4)

Une jakin bateko irteera-egoera une horretako sarrera-egoeraren mende bakarrik dagoen zirkuitu logikoa; hau da, sarreren aurretiko egoerak ez du inolako eraginik.

es circuito combinacional

fr circuit combinatoire

en combinational circuit

309

kontagailu (4)

Sarreran ezartzen diren pultsuen kopurua irteeran kode baten bidez adierazten duen zirkuitu sekuentziala. Bata bestearekin konektatutako biegonkorrez osatuta dago; horien irteerek egoera aldatzen dute sarreretan pultsuak ezartzen direnean.

es contador
fr compteur
en counter

310

kontagailu bitar (4)

es contador binario
fr compteur binaire
en binary counter

311

kontagailu hamartar (4)

es contador decimal
fr compteur décimal
en decimal counter

312

kontrol-bus (4)

Sistema logiko baten osagai guztiak koordinatzeko behar diren kontrol-seinaleak garraiatzen dituen busa.

es bus de control
fr bus de commande
en control bus

313

kontrol-unitate (4)

es unidad de control
fr unité de commande
en control unit

314

kristal likidozko pantaila (4)

Sin. LCD (4)

es pantalla de cristal líquido; LCD
fr écran à cristaux liquides; LCD
en liquid crystal display; LCD

LCD

Ik. kristal likidozko pantaila

315

LIFO erregistro (4)

Desplazamendu-erregistro mota bat: idaztean sartu den azken bita izango da irakurtzean lehen irtongo dena.

es registro LIFO
fr registre LIFO
en LIFO register

316

LSI zirkuitu (4)

Sin. eskala handiko zirkuitu integratu (4)

Ate logikoen kopurua 100 eta 9.999 bitartekoa duen zirkuitu integratua.

es circuito LSI; circuito integrado a gran escala
fr circuit LSI; circuit intégré à grande échelle
en LSI circuit; large-scale integrated circuit

317

MBM memoria (4)

Sin. burbuila magnetikozko memoria (4)

Informazioa burbuila magnetikoen bidez biltegitzen duen memoria. Burbuilak oso tamaina txikikoak direnez, datu-bolumen handia gorde liteke espazio mugatuan, eta atzipen-denbora ere bestelako memoria magnetikoena baino txikiagoa da.

es memoria MBM; memoria de burbujas magnéticas
fr mémoire à bulles magnétiques
en MBM; magnetic bubble memory

318

memoria (4)

Sarrera eta irteera komunak dituzten erregistroak bilduz informazio kantitate handiak gordetzeko edukiera duen zirkuitu integratua.

es memoria**fr** mémoire**en** memory**memoria bizi**

Ik. RAM memoria

memoria hil

Ik. ROM memoria

319

memoria-txartel (4)**es** tarjeta de memoria**fr** carte mémoire**en** memory card

320

memoria-zirkuitu (4)**es** circuito de memoria**fr** circuit de mémoire**en** memory circuit

321

mikrokontrolagailu (4)

Gailu edo ekipo elektronikoa jakin bat kontrolatzen duen txipa, hainbat elementu integratuta dituena (hala nola PUZa, RAM memoria, EPROM memoria, sarrera eta irteerako periferikoak, kontagailua, bihurgailuak edo tenporizadorea).

es microcontrolador**fr** microcontrôleur**en** microcontroller

322

mikroprozesadore (4)

Unitate aritmetikoa eta logikoa, kontrol-unitatea eta erregistroak biltzen dituen txipa.

es microprocesador**fr** microprocesseur**en** microprocessor

323

MOS osagarri (4)

Sin. CMOS (4)

Euskarri berean bi transistore osagarri, bata NMOS eta bestea PMOS, konektatuz zirkuitu integratuak eratzeko teknologia. PMOS transistoreen osagaien dentsitatea eta NMOS transistoreen abiadura konbinatzen ditu.

es MOS complementario; CMOS**fr** MOS complémentaire; CMOS**en** complementary MOS; CMOS

324

MSI zirkuitu (4)

Sin. eskala ertaineko zirkuitu integratu (4)

Ate logikoen kopurua 12 eta 99 bitartekoa duen zirkuitu integratua.

es circuito MSI; circuito integrado a escala media**fr** circuit MSI; circuit intégré à moyenne échelle**en** MSI circuit; medium-scale integrated circuit

325

multiplexadore (4)

Informazio-iturri bati baino gehiagori aldi berean transmisio-bide berak erabiltzeko bidea ematen dien unitate funtzionala; maiztasun- edo denborarizpideak ezarri eta iturri bakoitzari bere bidea ematen dio.

es multiplexor**fr** multiplexeur**en** multiplexer

326

multiprozesadore (4)

es multiprocesador

fr multiprocesseur

en multiprocessor

NAND ate

Ik. EZ-ETA ate

327

neurriera eginiko zirkuitu (4)

Bezeroak zeharo bere beharren neurriera

espresuki diseinarazitako zirkuitu

integratua.

es circuito full-custom

fr circuit à la demande

en full-custom circuit

NOR ate

Ik. EZ-EDO ate

NOT ate

Ik. EZ ate

OR ate

Ik. EDO ate

328

osagai integratu (4)

Zirkuitu baten plakan edo multzo

konplexuago baten egituran txertatuta

dagoen elementua. Osagai diskretuak

ez bezala, ezin da elementu hori banaka

ezarri edo askatu.

es componente integrado

fr composant intégré

en integrate component

329

pantaila elektroluminiszente

(4)

es pantalla electroluminiscente

fr écran électroluminescent

en electroluminescent display

330

paralelo/serie bihurtailu (4)

es convertidor paralelo-serie

fr convertisseur parallèle-série

en parallel-to-serial converter

331

plasmazko pantaila (4)

es pantalla de plasma

fr écran à plasma

en gas-plasma display

PLD

Ik. gailu logiko programagarri

332

PROM memoria (4)

Fabrikatu ondoren grabatzen den ROM memoria.

es memoria PROM

fr mémoire PROM

en PROM; programmable read only memory

333

prozesadore (4)

es procesador

fr processeur

en processor

334

prozesatzeko unitate zentral

(4)

Sin. PUZ (4)

es unidad central de proceso; UCP

fr unité centrale de traitement;

UCT

en central processing unit; CPU

335

pultsu-kontagailu (4)

es contador de impulsos

fr compteur d'impulsions

en pulse counter

PUZ

Ik. prozesatzeko unitate zentral

336

RAM memoria (4)

Sin. memoria bizi (4)

Bertako datuak irakurtzen, idazten eta gordetzen uzten duen memoria; hau da, edukia alda dakioko erabilera normalean. ROM memoriari kontrajartzen zaio.

es memoria RAM; memoria viva

fr mémoire RAM; mémoire vive

en RAM; random access memory

RAM memoria dinamikoa

Ik. DRAM memoria

RAM memoria estatiko

Ik. SRAM memoria

337

REPROM memoria (4)

Edukia elektrikoki programatu eta ultramore bidez ezaba dakioken ROM memoria.

es memoria REPROM

fr mémoire REPROM

en REPROM; reprogrammable read only memory

338

ROM memoria (4)

Sin. memoria hil (4)

Gordeta daukan informazioa irakurtzen bakarrik uzten duen memoria; hau da, ezin zaio edukia aldatu erabilera normalean. Fabrikatzen den unean idazten zaio informazioa. RAM memoriari kontrajartzen zaio.

es memoria ROM; memoria de sólo lectura; memoria muerta

fr mémoire ROM; mémoire morte

en ROM; read only memory

RS baskula

Ik. RS biegonkor

339

RS biegonkor (4)

Sin. RS baskula (3)

es biestable RS; flip-flop RS

fr bascule RS

en RS flip-flop

RTL logika

Ik. erresistentzia-transistore logika

340

seinale digitalen prozesadore (4)

es procesador de señales digitales

fr processeur de signaux numériques

en digital signal processor

341

serie/paralelo bihurtailu (4)

es convertidor serie-paralelo

fr convertisseur série-parallèle

en serial-to-parallel converter

342

serieko ataka (4)

es puerto serie

fr port série

en serial port

343

soinu-txartel (4)

es tarjeta de sonido

fr carte son

en sound card

344

SRAM memoria (4)

Sin. RAM memoria estatiko (4)

Funtzionamendu estatikoa onartzen duen RAM memoria, hau da, tarteka freskatu beharrik ez duena.

es memoria SRAM; memoria RAM estática

fr mémoire RAM statique

en SRAM; static random access memory

345

SSI zirkuitu (4)

Sin. eskala txikiko zirkuitu integratu (4)

Ate logikoen kopurua 1 eta 12

bitartekoa duen zirkuitu integratua.

es circuito SSI; circuito integrado a pequeña escala

fr circuit SSI; circuit intégré à petite échelle

en SSI circuit; small-scale integrated circuit

T baskula

Ik. T biegonkor

346

T biegonkor (4)

Sin. T baskula (3)

es biestable T; flip-flop T

fr bascule T

en T flip-flop

tarteko memoria

Ik. buffer

347

temporizadore (4)

es temporizador

fr temporisateur

en timer

348

transistore-transistore logika (4)

Sin. TTL logika (4)

Elkarrekin konektatutako transistoreen bitartez bideratzen den logika

bipolarra. Transistoreak erabiltzen dira bai sarreran, bai funtzio logikoa egitean eta bai irteeran.

es lógica transistor-transistor; lógica TTL

fr logique transistor-transistor; logique TTL

en transistor-transistor logic; TTL

TTL logika

Ik. transistore-transistore logika

349

txartel (4)

es tarjeta

fr carte

en card

350

txartel grafiko (4)

es tarjeta gráfica

fr carte graphique

en graphic card

351

txip (4)

Zirkuitu integratu bat edo gehiago eduki ditzakeen material erdieroalezko pieza txikia. Gehienetan, siliziozkoa izan ohi da.

es chip

fr puce

en chip

UAL

Ik. unitate aritmetiko eta logiko

UART

Ik. hargailu/transmisore asinkrono unibertsal

352

ULSI zirkuitu (4)

Sin. eskala ultrahandiko zirkuitu integratu (4)

100.000 ate logiko edo gehiago dituen zirkuitu integratua.

es circuito ULSI; circuito integrado a ultra alta escala

fr circuit ULSI; circuit intégré à ultra-grande échelle

en ULSI circuit; ultra large-scale integrated circuit

353

unitate aritmetiko eta**logiko (4)**

Sin. UAL (4)

es unidad aritmética y lógica; UAL**fr** unité arithmétique et logique; UAL**en** arithmetic and logic unit; ALU

354

VLSI zirkuitu (4)

Sin. eskala oso handiko zirkuitu

integratu (4)

Ate logikoen kopurua 10.000 eta

99.999 bitartekoa duen zirkuitu

integratua.

es circuito VLSI; circuito integrado a muy alta escala**fr** circuit VLSI; circuit intégré à très grande échelle**en** VLSI circuit; very large-scale integrated circuit**XOR ate**

Ik. EDO eskusibo ate

zirkuitu biegonkor

Ik. biegonkor

355

zirkuitu digital (4)**es** circuito digital**fr** circuit numérique**en** digital circuit

356

zirkuitu integratu (4)

Material erdieroalezko txip bakarrean egindako zirkuitu elektronikoa, tamaina txikikoa, osagai aktibo eta pasibo ugariz eratua. Funtzio logiko edo lineal espezifikoa betetzen du; funtzioa oso konplexua izan daiteke (mikroprozesadorea, adibidez) edo kuantitatiboki handia (memoria, adibidez).

es circuito integrado**fr** circuit intégré**en** integrated circuit

357

zirkuitu integratu hibrido (4)**es** circuito integrado híbrido**fr** circuit intégré hybride**en** hybrid integrated circuit

358

zirkuitu logiko (4)

Eragiketa logikoak egiten dituen

zirkuitu elektronikoa, hainbat ate eta funtzio logikoz osatua.

es circuito lógico**fr** circuit logique**en** logic circuit

359

zirkuitu monoegonkor (4)

Egoera egonkor bakarra eta egoera ezegonkor bakarra dituen zirkuitua.

Pultsu baten bitartez, egoera egonkorretik ezegonkorrera igarotzen da, eta berriro egoera egonkorrera itzultzen da pultsuaren eragina amaitzean.

es circuito monoestable**fr** circuit monostable**en** monostable circuit

360

zirkuitu programagarri (4)

Fisikoki ezer aldatu gabe funtzio bat baino gehiago egin ditzakeen zirkuitua. Programa edo agindu-segida baten bitartez adieraziko zaio zirkuituari zer funtzio egin behar duen.

es circuito programable

fr circuit programmable

en programmable circuit

361

zirkuitu sekuentzial (4)

Une jakin bateko egoera une horretako sarreraren mende ez ezik aurretiko egoeraren mende ere badagoen zirkuitu logikoa; hau da, konbinaziozko zirkuituetan ez bezala, sarrerek ez dute unibokoki ekartzen irteera.

es circuito secuencial

fr circuit séquentiel

en sequential circuit

EUSKARAZKO AURKIBIDEA

A

A klaseko anplifikadore, 159
 AB klaseko anplifikadore, 160
 ADC, 272
 akoplagailu, 236
 akoplagailu akustiko, 237
 analizagailu, 238
 analizagailu logiko, 239
 AND ate, 292
 anplifikadore, 161
 anplifikadore diferentzial, 162
 anplifikadore ez-inbertsore, 163
 anplifikadore lineal, 164
 anplifikadore operazional, 165
 anplifikadore parametrikiko, 166
 anplifikadore transistoredun, 167
 anplifikadore-inbertsore, 168
 antena, 240
 antena dipolodun, 241
 antena paraboliko, 242
 aplikazio espezifikoko zirkuitu
   integratu, 262
 argiz aktibatutako tiristore, 71
 artezgailu, 169
 artezgailu kontrolatu, 170
 artezgailu-iragazki, 171
 ASIC, 262
 ataka, 263
 ataka paralelo, 264
 ate logiko, 265
 ate-matrize, 266
 ate-matrize programagarri, 267
 atenuadore, 172
 atzerapen-linea, 173
 aurreanplifikadore, 174
 azeleragailu, 268
 azeleragailu grafiko, 269

B

B klaseko anplifikadore, 175
 balbula elektroniko, 77
 banda kentzeko iragazki, 176
 banda-paseko iragazki, 177
 baristore, 55
 baskula, 271
 bateria, 243
 batugailu, 226
 behe-maiztasuneko sorgailu, 244
 behe-paseko iragazki, 178
 bektore-prozesadore, 270
 biegonkor, 271
 bihurtgailu, 179
 bihurtgailu analogiko/digital, 272
 bihurtgailu digital/analogiko, 273
 BJT transistore, 86
 blokeo-kondentsadore, 9
 blokeo-osziladore, 180
 bozgorailu elektrostatiko, 129
 buffer, 274
 burbuila magnetikozko memoria, 317
 bus, 275

C

C klaseko anplifikadore, 181
 CCD, 304
 chopper, 130
 CMOS, 323
 codec, 307

D

D baskula, 276
 D biegonkor, 276
 D klaseko anplifikadore, 182
 DAC, 273
 Darlington anplifikadore, 183
 datu-bus, 277
 demodulagailu, 184
 demultiplexadore, 278
 desfase-osziladore, 185
 deskodegailu, 279
 desplazamendu-erregistro, 280
 diac, 59
 diodo, 60
 diodo argi-igorle, 61
 diodo artezle, 62
 diodo-transistore logika, 281
 dipolo, 241
 disko-formako kondentsadore, 10
 diskriminagailu, 186
 DRAM memoria, 282
 DTL logika, 281
 duplexadore, 283

E

EAROM memoria, 284
 EDO ate, 285
 EDO eskusibo ate, 286
 EPROM memoria, 287
 egoera solidoko errele, 11
 eguzki-zelula, 63
 ekualizadore, 187
 elektrodo, 12
 elektroi-biderkagailu, 188
 elektronika, 1
 elektronika analogiko, 2
 elektronika digital, 3
 elektronika integratu, 4

elikatze-iturri, 245
 EPROM memoria, 288
 eragingailu, 289
 erdieroale, 64
 erdieroale estrintseko, 65
 erdieroale intrintseko, 66
 erdieroale konposatu, 67
 erdieroalezko memoria, 290
 eremu-efektuko juntura-transistore, 68
 eremu-efektuko transistore, 69
 erlaxazio-osziladore, 189
 errele, 13
 errele elektromagnetiko, 14
 erreostato, 15
 erresistentzia, 19
 erresistentzia finko, 16
 erresistentzia harilkatu, 17
 erresistentzia-sare, 18
 erresistentzia-transistore logika, 291
 erresistore, 19
 erresonadore, 190
 eskala ertaineko zirkuitu integratu, 324
 eskala handiko zirkuitu integratu, 316
 eskala oso handiko zirkuitu integratu,
 354
 eskala txikiko zirkuitu integratu, 345
 eskala ultrahandiko zirkuitu integratu,
 352
 espektro-analizagailu, 246
 ETA ate, 292
 etengailu, 20
 etengailu diferentzial, 21
 etengailu magnetotermiko, 22
 EZ ate, 293
 EZ-EDO ate, 294
 EZ-ETA ate, 295

F

FET transistore, 69
 FIFO erregistro, 296

flash memoria, 297
 flip-flop, 271
 fotoakoplagailu, 191
 fotodetektagailu, 192
 fotodiodo, 70
 fotopila, 127
 fotorresistentzia, 23
 fototiristore, 71
 fototransistore, 72
 fototriac, 73
 fotozelula, 126
 fusible, 24

G

gailu logiko programagari, 298
 gainazalean muntatutako gailu, 299
 gaintentsioa kentzeko diodo, 74
 germaniozko diodo, 75
 geruzazko kondentsadore, 25
 goi-paseko iragazki, 193
 GTO, 121

H

Hall efektuko sentsore, 131
 hargailu, 194
 hargailu/transmisore asinkrono
 unibertsal, 300
 hari gabeko mikrofono, 132
 haril higikorreko mikrofono, 141
 hedagailu, 133
 helbide-bus, 301
 hiru geruzako diodo, 76
 hodi elektronikoa, 77
 hodi-formako kondentsadore, 26

I

IGBT transistore, 78
 IGFET transistore, 79
 igorgailu, 195
 ikatz-geruzazko erresistentzia, 27
 inbertsore, 196
 induktantzia, 28
 indukzio-haril, 29
 inpedantzia-egokigailu, 247
 iragazki, 197
 iragazki aktibo, 198
 iragazki digital, 302
 iragazki pasibo, 199
 iragazki-kondentsadore, 30
 itzulbideko tiristore eroale, 80
 izpi katodikodun hodi, 81

J

JFET transistore, 68
 JK baskula, 303
 JK biegenkor, 303
 juntura bakarreko transistore, 82
 juntura bakarreko transistore
 programagari, 83
 juntura-diodo, 84
 juntura-transistore, 85
 juntura-transistore bipolar, 86

K

kable, 248
 kable ardazkide, 249
 kable bihurritu, 250
 kable blindatu, 251

kable koaxial, 249
 kable paralelo, 252
 kable zapal, 253
 kanal anitzeko anplifikadore, 200
 kanal bakarreko anplifikadore, 201
 kapazitate aldagarriko diodo, 87
 kapazitate doigarriko kondentsadore, 31
 kapazitate doigarriko kondentsadore, 32
 karga akoplatuko gailu, 304
 katodo-izpidun hodi, 81
 kode-bihurgailu, 305
 kodegailu, 306
 kodegailu-deskodegailu, 307
 kommutazio-diodo, 88
 kommutazio-kondentsadore, 33
 konbinaziozko zirkuitu, 308
 kondentsadore, 34
 kondentsadore doigarri, 35
 kondentsadore elektrolitiko, 36
 kondentsadore ez-polarizatu, 37
 kondentsadore finko, 38
 kondentsadore polarizatu, 39
 kondentsadore-mikrofono, 134
 konektore, 254
 konparadore, 202
 konpresore, 135
 kontagailu, 309
 kontagailu bitar, 310
 kontagailu hamartar, 311
 kontrol-bus, 312
 kontrol-unitate, 313
 kontrolagailu, 136
 kontrolagailu proportzional, 137
 kontrolagailu proportzional
 diferentzial, 138
 kontrolagailu proportzional integral,
 139
 kontrolagailu proportzional integral
 diferentzial, 140
 korrontea mugatzeko erresistentzia, 40
 korronte-anplifikadore, 203
 kristal likidozko pantaila, 314
 kristal piezoelektriko, 41
 kristalezko osziladore, 204

L

LASCR, 71
 laser-diodo, 89
 lau geruzako diodo, 90
 LCD, 314
 LDR erresistentzia, 23
 LED diodo, 61
 LIFO erregistro, 315
 LSI zirkuitu, 316

M

maiztasun-biderkagailu, 205
 MBM memoria, 317
 memoria, 318
 memoria bizi, 336
 memoria hil, 338
 memoria-txartel, 319
 memoria-zirkuitu, 320
 MESFET transistore, 91
 metal oxidozko erdieroale, 92
 metal oxidozko erresistentzia, 42
 metal-geruzazko erresistentzia, 43
 metal-xaflazko erresistentzia, 44
 mikroelektronika, 5
 mikroetengailu, 45
 mikrofono dinamiko, 141
 mikrofono elektrostático, 134
 mikrokontrolagailu, 321
 mikroprozesadore, 322
 modulagailu, 206
 MOS, 92
 MOS osagarri, 323
 MOSFET transistore, 93
 MSI zirkuitu, 324
 mugagailu, 207
 multibibratzaille, 208
 multibibratzaille astable, 209
 multimetro, 257

multiplexadore, 325
 multiprozesadore, 326

N

N ateko tiristore, 94
 N motako erdieroale, 95
 nahasgailu, 210
 NAND ate, 295
 nanoelektronika, 6
 neurrirra eginiko zirkuitu, 327
 NMOS transistore, 96
 NOR ate, 294
 norabidezko akoplagailu, 255
 noranzko biko transistore, 97
 NOT ate, 293
 NPN transistore, 98
 NTC termistore, 53

O

on/off kontrolagailu, 142
 optoakoplagailu, 191
 optoelektronika, 7
 OR ate, 285
 osagai aktibo, 99
 osagai diskretu, 100
 osagai elektromagnetiko, 46
 osagai elektronikoko, 101
 osagai integratu, 328
 osagai optoelektroniko, 143
 osagai pasibo, 47
 osziladore, 211
 osziloskopio, 256

P

P ateko tiristore, 102
 P motako erdieroale, 103
 pantaila elektroluminisente, 329
 paperezko kondentsadore, 48
 paralelo/serie bihurtzailu, 330
 parasitoen kontrako iragazki, 212
 pare bihurtu, 250
 pare termoelektriko, 146
 PID kontrolagailu, 140
 PIN diodo, 104
 PIN fotodiodo, 105
 plasmazko pantaila, 331
 PLD, 298
 PMOS transistore, 106
 PN juntura, 107
 PNP transistore, 108
 polimetro, 257
 potentzia-anplifikadore, 213
 potentzia-diodo, 109
 potentzia-elektronika, 8
 potentzia-transistore, 110
 potenziometro, 49
 potenziometro harilkatu, 50
 PROM memoria, 332
 prozesadore, 333
 prozesatzeko unitate zentral, 334
 PTC termistore, 54
 pultsu-kontagailu, 335
 PUT, 83
 PUZ, 334

R

RAM memoria, 336
 RAM memoria dinamikoko, 282
 RAM memoria estatiko, 344
 REPROM memoria, 337
 ROM memoria, 338

RS baskula, 339
 RS biegonkor, 339
 RTL logika, 291

S

SBS, 114
 Schmitt-en desarragailu, 214
 Schottky diodo, 111
 SCR, 215
 SCS, 116
 seinale digitalen prozesadore, 340
 sentso, 144
 serie/paralelo bihurtgailu, 341
 serieko ataka, 342
 Shockley diodo, 112
 siliziozko aldebarreko
   kommutadore, 113
 siliziozko aldebarreko kommutadore, 114
 siliziozko artez gailu kontrolatu, 215
 siliziozko diodo, 115
 siliziozko kommutadore kontrolatu,
   116
 sintetizadore, 216
 sintonizadore, 217
 soinu-txartel, 343
 sonometro, 258
 SRAM memoria, 344
 SSI zirkuitu, 345
 supereroale, 117
 SUS, 113

T

T baskula, 346
 T biegonkor, 346
 tantalozko kondentsadore, 51
 tarteko memoria, 274

tenperatura detektatzeko
   erresistentzia, 52
 tenperatura-koefiziente negatiboko
   termistore, 53
 tenperatura-koefiziente positiboko
   termistore, 54
 tenporizadore, 347
 tentsio-anplifikadore, 218
 tentsio-biderkagailu, 219
 tentsio-egonkorgailu, 220
 tentsio-erregulagailu, 145
 tentsio-zatigailu, 221
 tentsioaren araberako erresistentzia, 55
 termistore, 56
 termopare, 146
 tetrodo-tiristore, 118
 tiratroi, 119
 tiristore, 120
 tiristore blokeagarri, 121
 transduttore, 147
 transduttore aktibo, 148
 transduttore elektroakustiko, 149
 transduttore elektromagnetiko, 150
 transduttore elektromekaniko, 151
 transduttore erresistibo, 152
 transduttore fotovoltaiako, 153
 transduttore induktibo, 154
 transduttore kapazitibo, 155
 transduttore pasibo, 156
 transduttore piezoelektroko, 157
 transduttore termoelektroko, 158
 transformadore, 57
 transistore, 122
 transistore bertikal, 123
 transistore bipolar, 86
 transistore-transistore logika, 348
 triac, 124
 triodo, 125
 TTL logika, 348
 txartel, 349
 txartel grafiko, 350
 txip, 351

U

UAL, 353
UART, 300
uhin osoko artezgailu, 222
uhin-erdiko artezgailu, 223
uhin-gidari, 259
UJT, 82
ULSI zirkuitu, 352
unitate aritmetiko eta logiko, 353

V

varactor, 87
varicap diodo, 87
VDR, 55
VLSI zirkuitu, 354
VU-metro, 260

X

XOR ate, 286

Z

zelula fotoelektriko, 126
zelula fotovoltaiko, 127
Zener diodo, 128
zeraimikazko kondensadore, 58
zirkuitu analogiko, 224
zirkuitu aritmetiko, 225
zirkuitu batutzaile, 226
zirkuitu biegonkor, 271
zirkuitu deribatzaile, 227
zirkuitu diferentziatzaile, 227
zirkuitu digital, 355
zirkuitu egokitzaile, 228
zirkuitu elektroniko, 229
zirkuitu inprimatu, 230
zirkuitu inprimatu malgu, 232
zirkuitu integratu, 356
zirkuitu integratu hibrido, 357
zirkuitu integratzaile, 231
zirkuitu logiko, 358
zirkuitu malgu, 232
zirkuitu monoegonkor, 359
zirkuitu oszilatzaile, 233
zirkuitu programagarri, 360
zirkuitu sekuentzial, 361
zubi, 234
zubizko artezgailu, 235
zuntz optikozko kable, 261

GAZTELANIAZKO AURKIBIDEA

A

accionador, 289
acelerador, 268
acelerador gráfico, 269
acoplador, 236
acoplador acústico, 237
acoplador direccional, 255
adaptador de impedancias, 247
ADC, 272
alimentador, 245
altavoz capacitivo, 129
altavoz electrostático, 129
amplificador, 161
amplificador clase A, 159
amplificador clase AB, 160
amplificador clase B, 175
amplificador clase C, 181
amplificador clase D, 182
amplificador Darlington, 183
amplificador de corriente, 203
amplificador de potencia, 213
amplificador de tensión, 218
amplificador de transistores, 167
amplificador diferencial, 162
amplificador inversor, 168
amplificador lineal, 164
amplificador monocanal, 201
amplificador multicanal, 200
amplificador no inversor, 163
amplificador operacional, 165
amplificador paramétrico, 166
analizador, 238
analizador de espectro, 246
analizador espectral, 246
analizador lógico, 239
antena, 240
antena dipolo, 241
antena parabólica, 242
ASIC, 262
atenuador, 172

B

báscula, 271
batería, 243
biestable, 271
biestable D, 276
biestable JK, 303
biestable RS, 339
biestable T, 346
bobina de inducción, 29
buffer, 274
bus, 275
bus de control, 312
bus de datos, 277
bus de direcciones, 301

C

cable, 248
cable apantallado, 251
cable blindado, 251
cable coaxial, 249
cable de fibra óptica, 261
cable paralelo, 252
cable plano, 253
cable trenzado, 250
CCD, 304
célula fotoeléctrica, 126
célula fotovoltaica, 127
célula solar, 63
chip, 351
chopper, 130
circuito analógico, 224
circuito aritmético, 225
circuito biestable, 271
circuito combinacional, 308
circuito de adaptación, 228
circuito de memoria, 320
circuito derivador, 227
circuito diferenciador, 227

- circuito digital, 355
  - circuito electrónico, 229
  - circuito flexible, 232
  - circuito full-custom, 327
  - circuito impreso, 230
  - circuito impreso flexible, 232
  - circuito integrado, 356
  - circuito integrado a escala media, 324
  - circuito integrado a gran escala, 316
  - circuito integrado a muy alta escala, 354
  - circuito integrado a pequeña escala, 345
  - circuito integrado a ultra alta escala, 352
  - circuito integrado de aplicación específica, 262
  - circuito integrado híbrido, 357
  - circuito integrador, 231
  - circuito lógico, 358
  - circuito LSI, 316
  - circuito monoestable, 359
  - circuito MSI, 324
  - circuito oscilante, 233
  - circuito programable, 360
  - circuito secuencial, 361
  - circuito SSI, 345
  - circuito sumador, 226
  - circuito ULSI, 352
  - circuito VLSI, 354
  - CMOS, 323
  - codec, 307
  - codificador, 306
  - codificador-decodificador, 307
  - comparador, 202
  - componente activo, 99
  - componente discreto, 100
  - componente electromagnético, 46
  - componente electrónico, 101
  - componente integrado, 328
  - componente optoelectrónico, 143
  - componente pasivo, 47
  - compresor, 135
  - condensador, 34
  - condensador ajustable, 32
  - condensador cerámico, 58
  - condensador de bloqueo, 9
  - condensador de conmutación, 33
  - condensador de detención, 9
  - condensador de disco, 10
  - condensador de filtro, 30
  - condensador de papel, 48
  - condensador de película, 25
  - condensador de tantalito, 51
  - condensador electrolítico, 36
  - condensador fijo, 38
  - condensador no polarizado, 37
  - condensador polarizado, 39
  - condensador tubular, 26
  - condensador variable, 31
  - conector, 254
  - conmutador bilateral de silicio, 114
  - conmutador controlado de silicio, 116
  - conmutador unilateral de silicio, 113
  - contador, 309
  - contador binario, 310
  - contador de impulsos, 335
  - contador decimal, 311
  - controlador, 136
  - controlador on-off, 142
  - controlador PID, 140
  - controlador proporcional, 137
  - controlador proporcional diferencial, 138
  - controlador proporcional integral, 139
  - controlador proporcional integral diferencial, 140
  - convertidor, 179
  - convertidor analógico-digital, 272
  - convertidor de código, 305
  - convertidor digital-analógico, 273
  - convertidor paralelo-serie, 330
  - convertidor serie-paralelo, 341
  - cristal piezoeléctrico, 41
- ## D
- DAC, 273
  - demodulador, 184
  - demultiplexor, 278

descodificador, 279
 detector de temperatura resistivo, 52
 diac, 59
 diodo, 60
 diodo de capacidad variable, 87
 diodo de conmutación, 88
 diodo de cuatro capas, 90
 diodo de germanio, 75
 diodo de potencia, 109
 diodo de silicio, 115
 diodo de tres capas, 76
 diodo de unión, 84
 diodo electroluminiscente, 61
 diodo emisor de luz, 61
 diodo láser, 89
 diodo LED, 61
 diodo PIN, 104
 diodo rectificador, 62
 diodo Schottky, 111
 diodo Shockley, 112
 diodo supresor, 74
 diodo varicap, 87
 diodo Zener, 128
 dipolo, 241
 discriminador, 186
 disparador de Schmitt, 214
 dispositivo de carga acoplada, 304
 dispositivo de montaje superficial, 299
 dispositivo lógico programable, 298
 divisor de tensión, 221
 duplexor, 283

E

ecualizador, 187
 electrodo, 12
 electrónica, 1
 electrónica analógica, 2
 electrónica de potencia, 8
 electrónica digital, 3
 electrónica integrada, 4
 emisor, 195

estabilizador de tensión, 220
 expansor, 133

F

filtro, 197
 filtro activo, 198
 filtro antiparásitos, 212
 filtro de corte de banda, 176
 filtro de paso alto, 193
 filtro de paso bajo, 178
 filtro de paso de banda, 177
 filtro de rectificador, 171
 filtro digital, 302
 filtro pasivo, 199
 filtro supresor de banda, 176
 flip-flop, 271
 flip-flop D, 276
 flip-flop JK, 303
 flip-flop RS, 339
 flip-flop T, 346
 fotoacoplador, 191
 fotocélula, 126
 fotodetector, 192
 fotodiodo, 70
 fotodiodo PIN, 105
 fotopila, 127
 fotorresistencia, 23
 fototiristor, 71
 fototransistor, 72
 fototriac, 73
 fuente de alimentación, 245
 fusible, 24

G

generador de baja frecuencia, 244
 GTO, 121
 guiaondas, 259

I

inductancia, 28
 interruptor, 20
 interruptor diferencial, 21
 interruptor magnetotérmico, 22
 inversor, 196

L

LASCR, 71
 LCD, 314
 limitador, 207
 línea de retardo, 173
 lógica diodo-transistor, 281
 lógica DTL, 281
 lógica resistencia-transistor, 291
 lógica RTL, 291
 lógica transistor-transistor, 348
 lógica TTL, 348

M

matriz de puertas, 266
 matriz de puertas programable, 267
 memoria, 318
 memoria de burbujas magnéticas, 317
 memoria de semiconductores, 290
 memoria de sólo lectura, 338
 memoria DRAM, 282
 memoria EAROM, 284
 memoria EEPROM, 287
 memoria EPROM, 288
 memoria flash, 297
 memoria intermedia, 274
 memoria MBM, 317
 memoria muerta, 338

memoria PROM, 332
 memoria RAM, 336
 memoria RAM dinámica, 282
 memoria RAM estática, 344
 memoria REEPROM, 337
 memoria ROM, 338
 memoria SRAM, 344
 memoria viva, 336
 metal óxido semiconductor, 92
 mezclador, 210
 microcontrolador, 321
 microelectrónica, 5
 micrófono de bobina móvil, 141
 micrófono de condensador, 134
 micrófono dinámico, 141
 micrófono electrostático, 134
 micrófono inalámbrico, 132
 microinterruptor, 45
 microprocesador, 322
 modulador, 206
 MOS, 92
 MOS complementario, 323
 multímetro, 257
 multiplexor, 325
 multiplicador de electrones, 188
 multiplicador de frecuencia, 205
 multiplicador de tensión, 219
 multiprocesador, 326
 multivibrador, 208
 multivibrador estable, 209
 multivibrador de funcionamiento libre, 209

N

nanoelectrónica, 6

O

optoacoplador, 191
 optoelectrónica, 7
 oscilador, 211
 oscilador de autobloqueo, 180
 oscilador de bloqueo, 180
 oscilador de cristal, 204
 oscilador de desfase, 185
 oscilador de relajación, 189
 osciloscopio, 256

P

pantalla de cristal líquido, 314
 pantalla de plasma, 331
 pantalla electroluminiscente, 329
 par termoeléctrico, 146
 par trenzado, 250
 PLD, 298
 polímetro, 257
 potenciómetro, 49
 potenciómetro bobinado, 50
 preamplificador, 174
 procesador, 333
 procesador de señales digitales, 340
 procesador vectorial, 270
 puente, 234
 puerta lógica, 265
 puerta NO, 293
 puerta NO-O, 294
 puerta NO-Y, 295
 puerta O, 285
 puerta O exclusiva, 286
 puerta Y, 292
 puerto, 263
 puerto paralelo, 264
 puerto serie, 342
 PUT, 83

R

receptor, 194
 receptor/transmisor asíncrono
   universal, 300
 rectificador, 169
 rectificador controlado, 170
 rectificador controlado de silicio, 215
 rectificador de media onda, 223
 rectificador de onda completa, 222
 rectificador de puente, 235
 red de resistencias, 18
 registro de desplazamiento, 280
 registro FIFO, 296
 registro LIFO, 315
 regulador de tensión, 145
 relé, 13
 relé de estado sólido, 11
 relé electromagnético, 14
 reóstato, 15
 resistencia, 19
 resistencia bobinada, 17
 resistencia de láminas metálicas, 44
 resistencia de óxido metálico, 42
 resistencia de película de carbón, 27
 resistencia de película metálica, 43
 resistencia dependiente de la
   tensión, 55
 resistencia fija, 16
 resistencia LDR, 23
 resistencia limitadora de corriente, 40
 resistencia pirolítica, 27
 resonador, 190

S

SBS, 114
 SCR, 215
 SCS, 116
 semiconductor, 64

semiconductor compuesto, 67
 semiconductor extrínseco, 65
 semiconductor intrínseco, 66
 semiconductor tipo N, 95
 semiconductor tipo P, 103
 sensor, 144
 sensor de efecto Hall, 131
 sintetizador, 216
 sintonizador, 217
 sonómetro, 258
 superconductor, 117
 SUS, 113

T

tarjeta, 349
 tarjeta de memoria, 319
 tarjeta de sonido, 343
 tarjeta gráfica, 350
 temporizador, 347
 termistancia, 56
 termistor, 56
 termistor de coeficiente de temperatura
   negativo, 53
 termistor de coeficiente de temperatura
   positivo, 54
 termistor NTC, 53
 termistor PTC, 54
 termopar, 146
 tiratrón, 119
 tiristor, 120
 tiristor activado por luz, 71
 tiristor bloqueable, 121
 tiristor conductor en inversa, 80
 tiristor N, 94
 tiristor P, 102
 tiristor tetrodo, 118
 transductor, 147
 transductor activo, 148
 transductor capacitivo, 155
 transductor electroacústico, 149
 transductor electromagnético, 150
 transductor electromecánico, 151
 transductor fotovoltaico, 153
 transductor inductivo, 154
 transductor pasivo, 156
 transductor piezoeléctrico, 157
 transductor resistivo, 152
 transductor termoelectrónico, 158
 transformador, 57
 transistor, 122
 transistor bidireccional, 97
 transistor bipolar, 86
 transistor bipolar de unión, 86
 transistor de efecto de campo, 69
 transistor de efecto de campo
   de unión, 68
 transistor de potencia, 110
 transistor de unión, 85
 transistor FET, 69
 transistor IGBT, 78
 transistor IGFET, 79
 transistor JFET, 68
 transistor MESFET, 91
 transistor MOSFET, 93
 transistor NMOS, 96
 transistor NPN, 98
 transistor PMOS, 106
 transistor PNP, 108
 transistor uniunión, 82
 transistor uniunión programable, 83
 transistor vertical, 123
 triac, 124
 trimmer, 35
 triodo, 125
 tubo de rayos catódicos, 81
 tubo electrónico, 77

U

UAL, 353
 UART, 300

UCP, 334

UJT, 82

unidad aritmética y lógica, 353

unidad central de proceso, 334

unidad de control, 313

unión PN, 107

V

válvula electrónica, 77

varactor, 87

varistor, 55

VDR, 55

VU-metro, 260

vúmetro, 260

FRANTSESEZKO AURKIBIDEA

A

accélérateur, 268
 accélérateur graphique, 269
 actionneur, 289
 adaptateur d'impédance, 247
 amplificateur classe A, 159
 amplificateur classe AB, 160
 amplificateur classe B, 175
 amplificateur classe C, 181
 amplificateur classe D, 182
 amplificateur, 161
 amplificateur à plusieurs voies, 200
 amplificateur à transistors, 167
 amplificateur à une voie, 201
 amplificateur de courant, 203
 amplificateur de puissance, 213
 amplificateur de tension, 218
 amplificateur différentiel, 162
 amplificateur inverseur, 168
 amplificateur linéaire, 164
 amplificateur multivoie, 200
 amplificateur non inverseur, 163
 amplificateur opérationnel, 165
 amplificateur paramétrique, 166
 analyseur, 238
 analyseur de spectre, 246
 analyseur logique, 239
 antenne, 240
 antenne dipôle, 241
 antenne parabolique, 242
 atténuateur, 172

B

bascule bistable, 271
 bascule D, 276
 bascule de Schmitt, 214
 bascule JK, 303
 bascule RS, 339

bascule T, 346
 batterie, 243
 bistable, 271
 bobine d'induction, 29
 bus, 275
 bus d'adresses, 301
 bus de commande, 312
 bus de données, 277

C

câble, 248
 câble à fibre optique, 261
 câble blindé, 251
 câble coaxial, 249
 câble parallèle, 252
 câble plat, 253
 CAN, 272
 capteur, 144
 capteur à effet Hall, 131
 carte, 349
 carte graphique, 350
 carte mémoire, 319
 carte son, 343
 cellule photoélectrique, 126
 cellule photovoltaïque, 127
 cellule solaire, 63
 CIAS, 262
 circuit à la demande, 327
 circuit additionneur, 226
 circuit analogique, 224
 circuit arithmétique, 225
 circuit bistable, 271
 circuit combinatoire, 308
 circuit d'adaptation, 228
 circuit de mémoire, 320
 circuit différenciateur, 227
 circuit électronique, 229
 circuit imprimé, 230
 circuit imprimé souple, 232
 circuit intégrateur, 231

circuit intégré, 356
 circuit intégré à application
     spécifique, 262
 circuit intégré à grande échelle, 316
 circuit intégré à moyenne échelle, 324
 circuit intégré à petite échelle, 345
 circuit intégré à très grande échelle, 354
 circuit intégré à ultra-grande échelle, 352
 circuit intégré hybride, 357
 circuit logique, 358
 circuit LSI, 316
 circuit monostable, 359
 circuit MSI, 324
 circuit numérique, 355
 circuit oscillant, 233
 circuit programmable, 360
 circuit séquentiel, 361
 circuit souple, 232
 circuit SSI, 345
 circuit ULSI, 352
 circuit VLSI, 354
 CMOS, 323
 CNA, 273
 codec, 307
 codeur, 306
 codeur-décodeur, 307
 commutateur commandé au silicium,
     116
 comparateur, 202
 composant actif, 99
 composant discret, 100
 composant électromagnétique, 46
 composant électronique, 101
 composant intégré, 328
 composant monté en surface, 299
 composant optoélectronique, 143
 composant passif, 47
 compresseur, 135
 compteur, 309
 compteur binaire, 310
 compteur décimal, 311
 compteur d'impulsions, 335
 condensateur, 34
 condensateur à film, 25
 condensateur ajustable, 32

condensateur au papier, 48
 condensateur au tantale, 51
 condensateur céramique, 58
 condensateur d'appoint, 35
 condensateur de blocage, 9
 condensateur de commutation, 33
 condensateur de filtrage, 30
 condensateur disque, 10
 condensateur électrolytique, 36
 condensateur fixe, 38
 condensateur non polarisé, 37
 condensateur polarisé, 39
 condensateur tubulaire, 26
 condensateur variable, 31
 connecteur, 254
 convertisseur, 179
 convertisseur analogique-numérique, 272
 convertisseur de code, 305
 convertisseur numérique-analogique, 273
 convertisseur parallèle-série, 330
 convertisseur série-parallèle, 341
 couple de Darlington, 183
 couple thermoélectrique, 146
 coupleur, 236
 coupleur acoustique, 237
 coupleur directionnel, 255
 cristal piézoélectrique, 41

D

décodeur, 279
 démodulateur, 184
 démultiplexeur, 278
 détecteur de température à résistance, 52
 diac, 59
 diode, 60
 diode à capacitance variable, 87
 diode à jonction, 84
 diode à quatre couches, 90
 diode à trois couches, 76
 diode au germanium, 75

diode au silicium, 115
diode de commutation, 88
diode de puissance, 109
diode de redressement, 62
diode écrêteuse, 74
diode électroluminescente, 61
diode laser, 89
diode PIN, 104
diode Schottky, 111
diode Shockley, 112
diode supprimeuse de surtension, 74
diode varicap, 87
diode Zener, 128
discriminateur, 186
disjoncteur de fuite à la terre, 21
disjoncteur magnéto-thermique, 22
dispositif à couplage de charge, 304
diviseur de tension, 221
duplexeur, 283

E

écran à cristaux liquides, 314
écran à plasma, 331
écran électroluminescent, 329
égaliseur, 187
électrode, 12
électronique, 1
électronique analogique, 2
électronique de puissance, 8
électronique intégrée, 4
électronique numérique, 3
émetteur, 195
émetteur-récepteur asynchrone
universel, 300
expandeur, 133

F

filtre, 197
filtre à élimination de bande, 176
filtre actif, 198
filtre antiparasite, 212
filtre coupe-bande, 176
filtre de redresseur, 171
filtre numérique, 302
filtre passe-bande, 177
filtre passe-bas, 178
filtre passe-haut, 193
filtre passif, 199
fusible, 24

G

générateur basse fréquence, 244
guide d'ondes, 259

H

hacheur, 130
haut-parleur électrostatique, 129

I

inductance, 28
interrupteur, 20
interrupteur bilatéral au silicium, 114
interrupteur différentiel, 21
interrupteur unilatéral au silicium, 113

J

jonction PN, 107

L

LCD, 314

ligne à retard, 173

limiteur, 207

logique diode-transistor, 281

logique DTL, 281

logique résistance-transistor, 291

logique RTL, 291

logique transistor-transistor, 348

logique TTL, 348

mémoire vive, 336

microcontrôleur, 321

microélectronique, 5

microinterrupteur, 45

microphone à bobine mobile, 141

microphone dynamique, 141

microphone électrostatique, 134

microphone sans fil, 132

microprocesseur, 322

modulateur, 206

MOS, 92

MOS complémentaire, 323

multimètre, 257

multiplexeur, 325

multiplicateur de fréquence, 205

multiplicateur de tension, 219

multiplicateur d'électrons, 188

multiprocesseur, 326

multivibrateur, 208

multivibrateur astable, 209

M

matrice de portes, 266

mélangeur, 210

mémoire, 318

mémoire à bulles magnétiques, 317

mémoire à semi-conducteurs, 290

mémoire EAROM, 284

mémoire EEPROM, 287

mémoire EPROM, 288

mémoire flash, 297

mémoire intermédiaire, 274

mémoire morte, 338

mémoire PROM, 332

mémoire RAM, 336

mémoire RAM dynamique, 282

mémoire RAM statique, 344

mémoire REPRM, 337

mémoire ROM, 338

mémoire tampon, 274

N

nanoélectronique, 6

O

onduleur, 196

optocoupleur, 191

optoélectronique, 7

oscillateur, 211

oscillateur à blocage, 180

oscillateur à cristal, 204

oscillateur à déphasage, 185

oscillateur à relaxation, 189

oscilloscope, 256

P

paire torsadée, 250
 photocoupleur, 191
 photodétecteur, 192
 photodiode, 70
 photodiode PIN, 105
 photopile, 127
 photorésistance, 23
 photothyristor, 71
 phototransistor, 72
 phototriac, 73
 pont, 234
 port, 263
 port parallèle, 264
 port série, 342
 porte ET, 292
 porte logique, 265
 porte NON, 293
 porte NON-ET, 295
 porte NON-OU, 294
 porte OU, 285
 porte OU exclusif, 286
 potentiomètre, 49
 potentiomètre bobiné, 50
 préamplificateur, 174
 processeur, 333
 processeur de signaux numériques, 340
 processeur vectoriel, 270
 puce, 351

redresseur pleine-onde, 222
 registre à décalage, 280
 registre FIFO, 296
 registre LIFO, 315
 régulateur, 136
 régulateur à action par tout ou rien, 142
 régulateur de tension, 145
 régulateur PID, 140
 régulateur proportionnel, 137
 régulateur proportionnel et intégral, 139
 régulateur proportionnel et par dérivation, 138
 régulateur proportionnel intégral dérivé, 140
 relais, 13
 relais électromagnétique, 14
 relais statique, 11
 réseau de résistances, 18
 réseau prédiffusé de portes, 266
 réseau prédiffusé programmable, 267
 résistance, 19
 résistance à couche de carbone, 27
 résistance à couche métallique, 43
 résistance à feuilles métalliques, 44
 résistance à oxyde métallique, 42
 résistance bobinée, 17
 résistance de limitation du courant, 40
 résisteur fixe, 16
 résonateur, 190
 rhéostat, 15

R

RCS, 215
 récepteur, 194
 redresseur, 169
 redresseur commandé au silicium, 215
 redresseur contrôlé, 170
 redresseur demi-onde, 223
 redresseur en pont, 235

S

SBS, 114
 SCS, 116
 semi-conducteur, 64
 semi-conducteur composé, 67
 semi-conducteur de type N, 95
 semi-conducteur de type P, 103
 semi-conducteur d'oxyde de métal, 92
 semi-conducteur extrinsèque, 65

semi-conducteur intrinsèque, 66
 sonomètre, 258
 source d'alimentation, 245
 stabilisateur de tension, 220
 supraconducteur, 117
 SUS, 113
 synthétiseur, 216
 syntoniseur, 217

T

TEC à jonction, 68
 temporisateur, 347
 thermistance, 56
 thermistance à coefficient de
   température négatif, 53
 thermistance à coefficient de
   température positif, 54
 thermistance CTN, 53
 thermistance CTP, 54
 thermocouple, 146
 thyatron, 119
 thyristor, 120
 thyristor blocable par la gâchette, 121
 thyristor N, 94
 thyristor P, 102
 thyristor passant en inverse, 80
 thyristor photosensible, 71
 thyristor tétrode, 118
 transducteur, 147
 transducteur actif, 148
 transducteur capacitif, 155
 transducteur électroacoustique, 149
 transducteur électromagnétique, 150
 transducteur électromécanique, 151
 transducteur inductif, 154
 transducteur passif, 156
 transducteur photovoltaïque, 153
 transducteur piézoélectrique, 157
 transducteur résistif, 152
 transducteur thermoélectrique, 158

transformateur, 57
 transistor, 122
 transistor à effet de champ, 69
 transistor à effet de champ à
   jonction, 68
 transistor à jonction, 85
 transistor bilatéral, 97
 transistor bipolaire, 86
 transistor bipolaire à jonctions, 86
 transistor de puissance, 110
 transistor IGBT, 78
 transistor IGFET, 79
 transistor MESFET, 91
 transistor MOSFET, 93
 transistor NMOS, 96
 transistor NPN, 98
 transistor PMOS, 106
 transistor PNP, 108
 transistor TEC, 69
 transistor unijonction, 82
 transistor unijonction
   programmable, 83
 transistor vertical, 123
 triac, 124
 triode, 125
 tube à rayons cathodiques, 81
 tube électronique, 77
 TUJ, 82
 TUP, 83

U

UAL, 353
 UCT, 334
 ULP, 298
 unité arithmétique et logique, 353
 unité centrale de traitement, 334
 unité de commande, 313
 unité logique programmable, 298

V

varactor, 87
varistance, 55
varistor, 55
VDR, 55
vumètre, 260
VU-mètre, 260

INGELESEZKO AURKIBIDEA

A

accelerator, 268
acoustic coupler, 237
active component, 99
active filter, 198
active transducer, 148
actuator, 289
ADC, 272
adding circuit, 226
address bus, 301
ALU, 353
amplifier, 161
analog circuit, 224
analog electronics, 2
analog-to-digital converter, 272
analogue electronics, 2
analyzer, 238
AND gate, 292
antenna, 240
Application Specific Integrated Circuit, 262
arithmetic and logic unit, 353
arithmetical circuit, 225
array processor, 270
ASIC, 262
astable multivibrator, 209
attenuator, 172

B

band-elimination filter, 176
band-pass filter, 177
band-stop filter, 176
battery, 243
bidirectional diode thyristor, 59
bidirectional transistor, 97
binary counter, 310
bipolar junction transistor, 86
bipolar transistor, 86

bistable circuit, 271
BJT, 86
blocking capacitor, 9
blocking oscillation, 180
bridge, 234
bridge rectifier, 235
buffer, 274
buffer storage, 274
bus, 275

C

cable, 248
capacitance transducer, 155
capacitor, 34
capacitor loudspeaker, 129
carbon-film resistor, 27
card, 349
cathode-ray tube, 81
CCD, 304
central processing unit, 334
ceramic capacitor, 58
charge-coupled device, 304
chip, 351
chopper, 130
class-A amplifier, 159
class-AB amplifier, 160
class-B amplifier, 175
class-C amplifier, 181
class-D amplifier, 182
CMOS, 323
coaxial cable, 249
code converter, 305
codec, 307
coder, 306
coder-decoder, 307
combinational circuit, 308
commutating capacitor, 33
comparator, 202
complementary MOS, 323
compound semiconductor, 67

compressor, 135
 condenser microphone, 134
 connector, 254
 control bus, 312
 control unit, 313
 controlled rectifier, 170
 controller, 136
 converter, 179
 counter, 309
 coupler, 236
 coupling capacitor, 9
 CPU, 334
 crystal oscillator, 204
 current amplifier, 203
 current-limiting resistor, 40

D

D flip-flop, 276
 DAC, 273
 Darlington amplifier, 183
 Darlington pair, 183
 data bus, 277
 decimal counter, 311
 decoder, 279
 delay line, 173
 demodulator, 184
 demultiplexer, 278
 diac, 59
 differential amplifier, 162
 differentiating circuit, 227
 digital circuit, 355
 digital electronics, 3
 digital filter, 302
 digital signal processor, 340
 digital-to-analog converter, 273
 diode, 60
 diode-transistor logic, 281
 dipole, 241
 dipole antenna, 241
 directional coupler, 255

disc capacitor, 10
 discrete component, 100
 discriminator, 186
 dish antenna, 242
 DRAM, 282
 DTL, 281
 duplexer, 283
 dynamic microphone, 141
 dynamic random access memory, 282

E

EAROM, 284
 EEPROM, 287
 electrically alterable read only
 memory, 284
 electrically erasable programmable read
 only memory, 287
 electroacoustic transducer, 149
 electrode, 12
 electroluminescent display, 329
 electrolytic capacitor, 36
 electromagnetic component, 46
 electromagnetic relay, 14
 electromagnetic transducer, 150
 electromechanical transducer, 151
 electron multiplier, 188
 electronic circuit, 229
 electronic component, 101
 electronic tube, 77
 electronic valve, 77
 electronics, 1
 electrostatic loudspeaker, 129
 electrostatic microphone, 134
 emitter, 195
 encoder, 306
 EPROM, 288
 equalizer, 187
 erasable programmable read only
 memory, 288
 exclusive OR gate, 286

expander, 133
extrinsic semiconductor, 65

F

feeder, 245
FEPRM, 297
FET transistor, 69
field programmable gate array, 267
field-effect transistor, 69
FIFO register, 296
film capacitor, 25
filter, 197
filter capacitor, 30
fixed capacitor, 38
fixed resistor, 16
flash EPROM, 297
flash memory, 297
flat cable, 253
flexible circuit, 232
flexible printed circuit, 232
flip-flop, 271
four-layer diode, 90
FPGA, 267
free-running multivibrator, 209
frequency multiplier, 205
full-custom circuit, 327
full-wave rectifier, 222
fuse, 24

G

gas-plasma display, 331
gate array, 266
gate turn-off thyristor, 121
germanium diode, 75
graphic card, 350
graphics accelerator, 269

ground fault circuit-breaker, 21
GTO, 121

H

half-wave rectifier, 223
Hall effect sensor, 131
high-pass filter, 193
hybrid integrated circuit, 357

I

IGBT transistor, 78
IGFET transistor, 79
impedance adapter, 247
inductance, 28
induction coil, 29
inductive transducer, 154
integrate component, 328
integrated circuit, 356
integrated electronics, 4
integrating circuit, 231
interference filter, 212
intrinsic semiconductor, 66
inverter, 196
inverting amplifier, 168

J

JFET transistor, 68
JK flip-flop, 303
jumper, 234
junction diode, 84
junction field effect transistor, 68
junction transistor, 85

L

large-scale integrated circuit, 316
 LASCR, 71
 laser diode, 89
 LCD, 314
 LDR, 23
 LED diode, 61
 LIFO register, 315
 light activated SCR, 71
 light dependant resistor, 23
 light-emitting diode, 61
 limiter, 207
 linear amplifier, 164
 liquid crystal display, 314
 logic circuit, 358
 logic gate, 265
 logical analyzer, 239
 low-frequency generator, 244
 low-pass filter, 178
 LSI circuit, 316

M

magnetic bubble memory, 317
 matching circuit, 228
 MBM, 317
 medium-scale integrated circuit, 324
 memory, 318
 memory card, 319
 memory circuit, 320
 MESFET transistor, 91
 metal oxide semiconductor, 92
 metal-film resistor, 43
 metal-foil resistor, 44
 metal-oxide resistor, 42
 microcontroller, 321
 microelectronics, 5
 microprocessor, 322
 microswitch, 45

mixer, 210
 modulator, 206
 monochannel amplifier, 201
 monostable circuit, 359
 MOS, 92
 MOSFET transistor, 93
 moving-coil microphone, 141
 MSI circuit, 324
 multichannel amplifier, 200
 multimeter, 257
 multiplexer, 325
 multiprocessor, 326
 multivibrator, 208

N

NAND gate, 295
 nanoelectronics, 6
 negative temperature coefficient
   thermistor, 53
 N-gate thyristor, 94
 NMOS transistor, 96
 non-inverting amplifier, 163
 non-polarized capacitor, 37
 NOR gate, 294
 NOT gate, 293
 NPN transistor, 98
 NTC thermistor, 53
 N-type semiconductor, 95

O

on-off controller, 142
 operational amplifier, 165
 optical fiber cable, 261
 optocoupler, 191
 optoelectronic component, 143
 optoelectronics, 7

OR gate, 285
oscillator, 211
oscillatory circuit, 233
oscilloscope, 256

P

paper capacitor, 48
parabolic antenna, 242
parallel cable, 252
parallel port, 264
parallel-to-serial converter, 330
parametric amplifier, 166
passive component, 47
passive filter, 199
passive transducer, 156
P-gate thyristor, 102
phase-shift oscillator, 185
photocell, 126
photocoupler, 191
photodetector, 192
photodiode, 70
photoelectric cell, 126
photoresistor, 23
photothyristor, 71
phototransistor, 72
phototriac, 73
photovoltaic cell, 127
photovoltaic transducer, 153
PID controller, 140
piezoelectric crystal, 41
piezoelectric transducer, 157
PIN diode, 104
PIN photodiode, 105
PLD, 298
PMOS transistor, 106
PN junction, 107
PNP transistor, 108
polar capacitor, 39
polarised capacitor, 39
port, 263

positive temperature coefficient
    thermistor, 54
potentiometer, 49
power amplifier, 213
power diode, 109
power electronics, 8
power supply, 245
power switch, 20
power transistor, 110
preamplifier, 174
printed circuit, 230
processor, 333
programmable circuit, 360
programmable logic device, 298
programmable read only memory, 332
programmable unijunction transistor, 83
PROM, 332
proportional controller, 137
proportional-integral-derivative
    controller, 140
proportional-plus-derivative controller,
    138
proportional-plus-integral controller,
    139
PTC thermistor, 54
P-type semiconductor, 103
pulse counter, 335
PUT, 83

R

RAM, 336
random access memory, 336
read only memory, 338
receiver, 194
rectifier, 169
rectifier diode, 62
rectifier filter, 171
relaxation oscillator, 189
relay, 13
reprogrammable read only memory, 337

REPRAM, 337
 resistance temperature detector, 52
 resistive transducer, 152
 resistor, 19
 resistor network, 18
 resistor-transistor logic, 291
 resonator, 190
 reverse-conducting thyristor, 80
 rheostat, 15
 ROM, 338
 RS flip-flop, 339
 RTD, 52
 RTL, 291

squegging oscillator, 180
 SRAM, 344
 SSI circuit, 345
 static random access memory, 344
 stopping capacitor, 9
 superconductor, 117
 suppressor diode, 74
 surface mounted device, 299
 SUS, 113
 switch, 20
 switching diode, 88
 synthesizer, 216
 syntonizer, 217

S

SBS, 114
 Schmitt trigger, 214
 Schottky diode, 111
 SCR, 215
 SCS, 116
 semiconductor, 64
 semiconductor memory, 290
 sensor, 144
 sequential circuit, 361
 serial port, 342
 serial-to-parallel converter, 341
 shielded cable, 251
 shift register, 280
 Shockley diode, 112
 silicon bilateral switch, 114
 silicon controlled rectifier, 215
 silicon controlled switch, 116
 silicon diode, 115
 silicon unilateral switch, 113
 small-scale integrated circuit, 345
 solar cell, 63
 solid-state relay, 11
 sonometer, 258
 sound card, 343
 spectrum analyzer, 246

T

T flip-flop, 346
 tantalum capacitor, 51
 tetrode thyristor, 118
 thermal magnetic circuit breaker, 22
 thermistor, 56
 thermocouple, 146
 thermoelectric transducer, 158
 three-layer diode, 76
 thyatron, 119
 thyristor, 120
 timer, 347
 transducer, 147
 transformer, 57
 transient voltage suppressor diode, 74
 transistor, 122
 transistor amplifier, 167
 transistor-transistor logic, 348
 triac, 124
 trimmer, 35
 trimming capacitor, 32
 triode, 125
 TTL, 348
 tubular capacitor, 26
 twisted pair, 250

U

UART, 300
UJT, 82
ULSI circuit, 352
ultra large-scale integrated circuit, 352
unijunction transistor, 82
universal asynchronous receiver/
transmitter, 300

V

varactor, 87
variable capacitor, 31
variable-capacitance diode, 87
varicap diode, 87
varistor, 55
VDR, 55
vertical transistor, 123
very large-scale integrated circuit, 354
VLSI circuit, 354
voltage amplifier, 218
voltage divider, 221
voltage multiplier, 219
voltage regulator, 145

voltage stabilizer, 220
voltage-dependent resistor, 55
volume-unit meter, 260
VU meter, 260

W

waveguide, 259
wireless microphone, 132
wire-wound potentiometer, 50
wire-wound resistor, 17

X

XOR gate, 286

Z

Zener diode, 128

ERREFERENTZIA BIBLIOGRAFIKOAK

- ADURIZ, M.; BERRA, J.; JAIO, O. *Elektronika analogikoa*. Usurbil: Elhuyar, 2001.
- ALECOP S. Koop. *Neurketa eta neurtzeko tresnak*. ALECOP, S. Koop.
- Allsites LLC. *Electronics glossary* [linean]. <http://www.allwords.com/glossaryPage.php?CAT=ELO> [Kontsulta 2006-07-20].
- ARRUTI, P.; ERRASTI, J.; LIZARBE, J.C.: *Logika digitala eta mikroprogramagarria*. Usurbil: Elhuyar, 2001.
- Autores Científico-Técnicos y Académicos (ACTA). *Glosarios especializados sobre Ciencia y Tecnología: Dispositivos Electrónicos* [linean]. http://www.acta.es/glosarios/dispositivos_electronicos-e.htm [Kontsulta: 2006-07-20].
- Glosarios especializados sobre Ciencia y Tecnología: Microelectrónica* [linean]. <http://www.acta.es/glosarios/microelectronica-e.htm> [Kontsulta: 2006-07-20].
- ELHUYAR. *Elektrika eta elektronika Hiztegia*.
- FLEUTRY, M. *Dictionnaire encyclopédique d'Électronique. Anglais-Français*. Paris: La Maison du Dictionnaire, 1991.
- IMH - Makina Erremintaren Institutua: *Elektronika* [ikasmateriala].
- Maxfield & Montrose Interactive Inc. *Electronics glossary* [linean]. <http://www.maxmon.com/glossary.htm> [Kontsulta: 2006-07-20].
- TERMCAT: *Lèxic d'electrònica*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Dep. d'Industria i Energia, 1995.

